

A SZENT LÁSZLÓ KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2023.

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETŐ.....	4
AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA	4
II. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	5
II.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ, OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI	5
II.2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA CÉLJA	6
II.3. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI.....	8
II.4. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI	11
II.5. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	12
II.6. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	15
II.7. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	19
II.8. A TEHETSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	25
II.9. A GYERMEK –ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	26
II.10. ESÉLYEGYENLŐSÉG MEGVALÓSÍTÁSA AZ INTÉZMÉNYBEN	27
II.11. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK ISKOLAI BEFOGADÁSA	29
II.12. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	37
II.13. ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA.....	44
II.14. KÖRNYEZETI NEVELÉS	46
III. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	69
III.1. AZ INTÉZMÉNY TANTÁRGYI RENDSZERE, ÓRATERVE.....	69
III.2. ALKALMAZANDÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	72
III.3. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	72
III.4. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, A SZÁMONKÉRÉS FORMÁI, A TANULÓ MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA, A TANULÓI TELJESÍTMÉNY	75
III.5. SZÖVEGES ÉRTÉKELÉSI RENDSZER AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA ALSÓ TAGOZATÁN.....	84
III.6. A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI	86
III.7. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI.....	88
III.8. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS:.....	89
III.9. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	90
MELLÉKLETEK	91
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	91
IV. VÉLEMÉNYEZÉS, ELFOGADÁS, JÓVÁHAGYÁS	92

I. BEVEZETŐ

Az iskola küldetésnyilatkozata

Iskolánk történelmi elődje volt a Habsburg-Estei V. Ferenc modenai uralkodó által 1865-ben alapított Császári és Királyi Főhercegi Alapítványi Róm. Kath. Elemi Leányiskola, és a végrendelete alapján az 1889/1890. tanévtől működő Császári és Királyi Főhercegi Alapítványi Róm. Kath. Elemi Fiúiskola. Ezen katolikus köznevelési intézmények áldásos működésének az 1948-ban történt államosítás vetett végett. A Szent László Katolikus Általános Iskola 1996. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit a városban élő fiatal keresztény szülők igénye szerint.

Nevelésünk célja, hogy a hit és az élet egymásra találásával olyan keresztény értékeket közvetítsen, melyek az embert Emberré formálják, segítségükkel kialakul a keresztény világlátás. Kibontakoztatni a tanítványokban azokat az összemberi értékeket, amelyek felkészítik az emberi életre és az embertársak Krisztusi szolgálatára.

Módszereiben türelmes, szeretetteljes, családi légkörben zajló katolikus szellemiségű nevelés, egyénre szabott képességeket figyelembe vevő oktatással.

Arra törekszünk, hogy megőrizzük a család és az otthon értékét, hangsúlyozzuk fontosságát. Testileg, lelkileg egészséges, kiegyensúlyozott, megfelelő önismerettel, önbizalommal, megfelelő neveltséggel rendelkező diákokat szeretnénk útra bocsátani, akik biztos és hasznosítható tudással, továbbá korszerű, továbbfejleszthető ismeretekkel, anyanyelvi, idegen nyelvi és informatikai képzettséggel, korszerű matematikai gondolkodással, a pályaválasztáshoz, önműveléshez megfelelő képességekkel rendelkeznek.

Célunk emellett olyan tanulók nevelése, akik Istenhitükből a legnehezebb helyzetekben is erőt meríthetnek, és a hitélet ápolják.

Tantestületünk szakmailag felkészült, képzett nevelőkből áll, akik tovább – és önképzéssel nevelő-oktató munkájukban naprakész ismeretekkel rendelkeznek.

Nyitottak vagyunk minden család felé, akik iskolánk szellemiségét elfogadják. Jó kapcsolatokat kívánunk ápolni és fenntartani egyházi, önkormányzati, állami intézményekkel és az iskola partnereivel.

II. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

II.1. Az iskolában folyó nevelő, oktató munka pedagógiai alapelvei

Nevelési alapelvek

- Az intézmény keresztény jellege az ott tevékenykedők tanúságtételén múlik. Szakmai és erkölcsi felelősségük követendő példát állítani a gyerekek elé.
- Kitüntetett figyelmet fordítunk a jó szokások kialakítására.
- Minden gyermekben rejlik valamilyen pozitívum.
- Elismerjük a tudás, a megfelelő ismeretek jelentőségét, és tevékenységünkben nagy hangsúlyt fektetünk az erkölcsi nevelésre és a kiegyensúlyozott személyiség kialakítására.
- Intézményünkben olyan légkört kívánunk teremteni, amelyben jól érzi magát gyermek és felnőtt egyaránt.

A diákokban kialakítandó személyiségideál:

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat lefaragni, helyére tenni. A nevelő előtt mindig ott lebeg egy személyiségideál, amit igyekszik mind jobban megközelíttetni diákjával a nevelés során. Természetesen ez az ideál diákonként más és más. Minden gyermekben más értéket lehet felfedezni, mást kell kibontani. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekekre, fiatalra jellemző értékeket is. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket, és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítani. Be kell mutatni, hogy a nyolc boldogság, a szeretet himnusz, a sarkalatos erények hogyan lehet életük részévé, hogyan szólhat az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamasz koron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

- Nagyon fontos – a hitre, reményre, szeretetre nevelés,
- a helyes önértékelés, amely se nem túlozza, se le nem becüli értékeit
 - az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük,
 - józan, megfontolt ítélőképesség,
 - a mások felé való nyitottság, befogadóképesség,
 - a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében,
 - a szelídség,
 - az alázat,
 - a türelem,
 - alaposság,
 - a mértékletesség,

- a bűnbánat, amely mentes kell legyen a kóros önmarcangolástól, és a megbocsátás,
- a belső csendre, elmélyülésre való igény,
- hűség Istenhez és embertársainkhoz,
- felelősség magunk, mások és a teremtet világ iránt.

Ezt fejezi ki a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magam. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek az fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

A mai világban sokszor pont az ellenkező tulajdonságok teszik sikeressé, korszerűvé az embert. A nevelés nagy feladata, hogy a hamis értékeket valóban negatívvá tudja tenni, és a gyermekek természetes becsvágát, sikerre törekvését átítassa a keresztény szellemmel és a helyes irányba terelje. Nem gyökerestül kell kiirtani a rossz irányba vivő tulajdonságokat, hanem átalakítva a jó szolgálatába kell állítani.

II.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja

- Iskolánk az egyház küldetését szolgáló, szabadon választható nevelő - oktató intézmény.
- A hit és az alpműveltség találkozásának helye, amely az embert Emberré alakító érdekeket igyekszik közvetíteni, kialakítani, fejleszteni.
- Feladatunk a közösség minden tagjával életkori sajátosságaik figyelembe vételével megismertetni a keresztény világlátást, kibontakoztatni az összemberi értékeket, tanítványainknak az embertársak krisztusi szolgálatára - az emberi életre - felkészíteni.
- Biztosítani kell a hit és a tudás zavartalan együttlétét, de a tantárgyakat nem a hit együgyű alárendeltjének tekintve, hanem inkább olyan értékhordozóknak, amelyek segítségével a tanulók az Igazsághoz jutnak.
- Törekedni kell arra, hogy egyensúlyban legyen az egyetemes és vallásos műveltség. A hitben való érettség előfeltétele a jó katekézis. Ezt az itt tanítók szakmai jártassággal, krisztusi hittel, bölcsességgel, követendő emberi magatartással is serkenthetik.
- Biztosítani kell, hogy falaink között és azokon kívül is, a hit és az élet jól egymásra találjanak. Az a cél, hogy az egymásra találás a tanulóknak is létrejöjjön. Vállalják a keresztény emberi felelősséget, törekedjenek az erényesség, az állhatatosság, megbocsátás gyakorlására.
- Alakuljon ki Bennük az önismeret, önellenőrzés és az önuralom képessége.
- A feladatok megoldásában a katolikus iskola minden tagja legyen segítőtárs, "a felelősségteljes együttműködést a közösség minden tagja - tanárok, szülők, növendékek, hivatali személyzet - egyaránt lelkiismereti kötelességének tekintse, s ki-ki saját szerepe, feladatköre szerint valósítsa meg".

- Jellemezze diákjainkat az életkoruknak megfelelő (kommunikációs) készség.
- Cél, hogy minden tanuló adottságainak megfelelően tudása legjavát nyújtsa.
- A pedagógiai alapelvek közül hatványozottan érvényesüljön az egyéni bánásmód elve;
- A köznevelési törvény megfogalmazása szerinti sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek tanulásának, beilleszkedésének elősegítése (integrált oktatás)
- Tehetségek felkutatása érdeklődési köröknek megfelelő foglalkozások (szakkörök) biztosítása. A szülők választási lehetősége!
- A kor kihívásaira fel kell készülni: pl. drogellenes programmal, környezetvédelmi neveléssel;
- Az iskola alapoktatási feladatokat lát el, ebben hasonlít az önkormányzati iskolákhoz. Önmagára nézve kötelezőnek tekinti az általános iskolai nevelési és oktatási dokumentumokat, figyelembe veszi a NAT irányelveit és a Törvény koncepcióját is.
- Az iskola működéséhez szükséges szakmai segítséget a Fenntartón kívül a Katolikus Pedagógiai Intézet munkatársai és a szombathelyi egyházmegye iskoláinak tanárai adnak, az intézmény igénye szerint. A városi továbbképzéseken, szakmai konzultációkon, tanulmányi és sportversenyeken lehetőségeink szerint részt veszünk.
- Gördülékennyé kell tenni az óvodából érkezett gyerekek átállását. Sok türelemmel és szeretettel "észrevétlenül" alakítani ki a kisiskolások szokásait, lehetőleg az első két hónapban. Harmonikus együttműködéssel mindez elérhető. A két osztálytanító folyamatos kapcsolattartásával biztosítható ez az együttműködés.
- Mindezek érdekében is alapos, átgondolt tervezőmunka előzze meg a felkészülést.
- Mély, intenzív gyakorlásokra is szükség van a felzárkóztatás érdekében tanórákon és tanórán kívül is.
- Legyen az ellenőrzés hármassága állandóan gyakorlat: mennyiség, minőség és folyamatos ellenőrzésekkel lehetünk hatékonyak. Ennek alaptárgyakban kell leginkább kidomborodnia (matematika, magyar).
- Csak a megtanított anyagot kérjük számon! Az anyagot viszont 70-80%-ban az órán tanítsuk meg! Ez elemi, általános iskolai feladat! A korszerű szakmai munka a differenciált óratervezésben, és az új módszerek bevonásával is látszódjon, de ne jelentse a jól bevált évszázados memoriteres tanulás száműzését!
- Tekintsük mindahányan kötelességnek a tanulói gondolkodás fejlesztését! (A problémafelismertetés, - felfogás és az összefüggések felismertetése, lényeglátás, - alkalmazás képességének fejlesztése minden tantárgy tanításában alapkérdés, alapfeladat.)

Az iskola hagyományainak kialakításában a vallásos nevelésre törekszik. A mindennapi életbe beépülő lehetőségek:

- A tanévet közös ünnepélyes szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Te Deum).
 - Napi ima: a tanítás kezdetén és végén a tanulók az éppen azt az órát tanító pedagógussal közösen imádkoznak.
 - Alkalmanként a szülői értekezleten a iskolalelkész szól a szülőkhöz a vallásos neveléssel kapcsolatos feladatokról, nevelési elvekről.
 - Az egyházi kiadású könyvek vásárlásával próbáljuk az iskola könyvtárát bővíteni.
 - Az osztályfőnöki órák tartása a katolikus kerettanterv szerint történik.
- A katolikus iskolákban kitüntetett helyet foglal el a hitoktatás. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes Istenskapcsolatra vezetése. Hisz a megtanult hittételek csak megalapozott Istenskapcsolatban nyernek életet és értelmet. Ezért a hitoktatás "alapvetően különbözik a többi tantárgy oktatásától, mert nemcsak az a célja, hogy az értelmet elvezesse a vallási igazságokhoz, hanem az egész embert Krisztus tanítványává tegye. " (Kat.Isk.50.) Ezt csak a személyes példaadással, imával és türelemmel lehet elérni. Mindig tekintettel kell lenni a gyermekek életkorára, és eddigi vallási műveltségükre. S ha mindent megtettünk, akkor is Isten kegyelme ad minden fejlődést a diákok lelkében.
- A tanév jeles napjai évről évre visszatérnek az iskola életében. Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki. Ezek kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatunk kialakításában jelentős szerepet játszanak: megtanítanak az ünnep szerepére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát, és stabilitást adnak.

II.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

Pedagógiai feladataink:

- minden évben két „sima” első osztály indítása;
- biztosítani két idegen nyelv (német-angol) bontásban történő tanítását, évfolyamonként adott heti óraszámban, megcélózva az alapfokú nyelvvizsgát; lehetőséget adva a két idegen nyelv együttes tanulására az „átjárhatóság” biztosításával;
- lehetőséget biztosítani a informatika tanulására csoportbontásban ill. az alsó tagozaton második évfolyamtól szakköri keretben;
- a napközi keretein belül illetlen tanítása,
- elősegíteni az iskolai könyvtár évenkénti bővítését;
- a gyengébbek felzárkóztatása csoportfoglalkozással és korrepetálással;
- gondolkodás-fejlesztés;
- a tehetséggondozás szakköri keretekben való biztosítása;
- egészséges életmódra nevelés, környezetvédelem
- tevékenykedtetéssel váljanak a tanulók a tanítási-tanulási folyamat aktív részesévé, hozzájárulva értelmi erőik önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeik kialakulásához, fejlesztéséhez;
- középpontban az egész személyiség formálása áll
- napközit működtet;
- iskolai könyvtári ellátást biztosít;
- külön bánásmódban részesíti a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókat,

- a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára egyéni fejlesztési ütemterv szerinti haladást biztosít;
- sajátos nevelési igényű tanulók alapító okirat szerinti nappali rendszerű általános iskolai nevelése, oktatása;
- a nevelési tanácsadó által készített szakvéleménnyel rendelkező beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók integrált nevelése, oktatása;
- diákporttal kapcsolatos feladatokat is ellát,
- szükség esetén az iskolaérettségen alapuló válogató elbeszélgetés a minőségi oktatás érdekében.

Általános nevelési feladatok

- A nevelés elválaszthatatlan az oktatástól, annak tartalmától, a tananyagtól. Ezért is építendő be a szaktárgyak anyagába a minél több keresztény katolikus ismeretanyag.
- A tanulókra vonatkozó elvárásokat a tanulók Háziarendje tartalmazza. Ebben, s ennek számonkérésében is a követelés és a kölcsönös tisztelet a mérvadó, aminek alapja a szeretet és a tolerancia kell, hogy legyen.
- A tanítók - tanárok elsősorban személyes példájukkal neveljenek. Ez a törekvés tükröződjön minden tevékenységükben, megnyilvánulásukban.
- A közös szentmisék, ünnepek, kirándulások, rendezvények és helytörténeti illetve nemzeti megemlékezések nevelő erejét ki kell használni.
- Nagyon fontos, hogy élő, szerves kapcsolatot teremtsünk a fenntartóval, a Püspökséggel, a lelkipásztorral, a helyi önkormányzat munkatársaival és a szülőkkel.
- Az iskola enteriőrjében is hordozzon keresztény tartalmú jegyeket (dekoráció, jelképek, stb.). Nyilvánuljon meg a keresztény hazafiság a tanórákon kívül is! A légkör hordozzon derűt, az élet és az értékek megbecsülése, Isten, a társak az Egyház és a kötelesség szeretete hassa át a felnőttek és a diákok viselkedését, cselekedeteit egyaránt.

Speciális nevelési feladatok

Hagyományteremtés

- Meg kell ragadnunk minden olyan lehetőséget, amely a keresztény közösség kialakításában segít.
- Ki kell alakítani olyan szokásrendszert, amely a tanulókat erős szálakká fűzi az iskolához.
- A visszaigényelt iskolaépület korábban is az egyházé volt. Törekedni kell a vele kapcsolatos tárgyi emlékek, értékek, dokumentumok összegyűjteni, s ezeket meg kell ismertetni az iskola tanulóival. Élénk kapcsolatot kell kialakítani az ország más keresztény és katolikus iskoláival.
- El kell mélyíteni a keresztény segítségnyújtás kötelességtudatát is a diákokban úgy, hogy bekapcsoljuk őket a karitatív mozgalmakba.
- A városban működő Hollós Mátyás Cserkészcsapat életébe lehetőség szerint a tanulóinkat is bevonjuk.

- Kialakítandó olyan igény is, amellyel a tanuló önmaga is eljut oda, hogy a jeles napokat, ünnepköröket saját énjéből fakadóan is szentmisével szentelje meg,

A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- részvétel munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken,
- intézményi önértékelés munkájában való részvétel.

Az osztályfőnököt a munkaközösség vezetőikkel konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév folyamán, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az diákönkormányzati képviselőkkel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.

- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelőseivel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz munkaközösség-munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

II.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai

Új szövegezés:

A mindenkor rendezett, nyugodt környezet biztosítja a nevelő-oktató munka és a tanítás-tanulás folyamatának zavartalanságát.

Az intézmény a tanulócsoporthoz számának és a csoportlétszámoknak megfelelő mennyiségű tanteremmel rendelkezik.

A szaktantermi ellátottság a szükséges és elégséges feltételeknek megfelel.

A délutáni foglalkozások megtartása a tanulócsoporthoz termeiben történik.

Az intézmény a nevelőtestület pedagógiai munkájához az előírásoknak megfelelő felszerelésekkel rendelkezik.

A célok elérését biztosító környezet és eszköztár a lehetőséget ad a munkához.

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást.

A nevelői munkának az alapjai következők:

- A nevelő-oktató munka aktuális dokumentumainak ismeretével végzett feladatellátás.
- Figyelembe vesszük az oktatás során a tanulók egyéni képességeit, differenciált feladatokkal, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokkal, és egyénre szabott fejlesztéssel.
- A szeretetteljes, megértő magatartást tanúsítunk tanítványainkkal, kollegáinkkal, a szülőkkel; a feladatok és az elvárások pontos megfogalmazásával kiszámíthatóságot, rendet, fegyelmet teremtünk.
- A környezet esztétikus kialakításával igényességre, rendre nevelünk.
- Követelmények támasztása a következetes ellenőrzés és értékelés megtartásával.
- Pedagógiai tapintat, empátia.
- Esélyegyenlőség biztosítása minden pedagógiai helyzetben.
- Keresztény elkötelezettségű, tudományos alapú oktatás.
- Felelősségvállalás a tanítványokért.
- Tiszteletben tartjuk a tanulók személyiségét.
- Bevonjuk a gyerekeket saját iskolai életük megszervezésébe.
- Keresztény emberi hozzáállásunkkal, Pál Apostol szeretetével családias, bensőséges, nyugodt légkört kívánunk biztosítani.
- Pedagógiai tevékenységünk bibliai alapelve:

„... egyik törvénytudó kérdéssel fordult hozzá (ti. Jézushoz): ³⁶ Mester, melyik a főparancs a törvényben?” ³⁷ Jézus ezt felelte: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből

és teljes elméből. ³⁸Ez a legnagyobb, az első parancs. ³⁹A második hasonló hozzá: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat. ” (Mt, 22, 35-39)

Nevelési céljaink megvalósulását akkor tekintjük sikeresnek, ha iskolánk diákjai

- a helyi tantervben meghatározott követelményeket képességeiknek megfelelően teljesítik,
- rendelkeznek olyan ismeretekkel, készségekkel, amelyek képessé teszik arra, hogy a középiskolás követelményeknek is megfeleljenek,
- ismerik a közösségben éléshez szükséges illem – és viselkedési szabályokat.

A követelményrendszer alapelvei

Minden iskola nevelő-oktató tevékenységéből adódóan sokrétű követelményrendszert állít fel a diákok számára. Az ezeknek való megfelelés, vagy meg nem felelés alapelveit foglaljuk össze az alábbiakban.

A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:

1. Tantárgyi követelmények - ezt a Kerettanterv alapján a helyi tanterv határozza meg. A tantárgyi megmértetésnek fontos részét képezik a tantárgyi versenyek, pályázatok.
2. Magatartási követelmények - ez az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épül, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza.
3. Szorgalmi követelmények - ez a diákok tanulásához, munkához való viszonyát tükrözi

A követelményrendszer betartása, betartatása szempontjából alapvetően fontos a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés kérdése, ezek alapelveinek kidolgozása, amely során az alábbi alapelveket kell figyelembe venni:

1. Csak az iskola pedagógiai programjában elfogadott tananyagot lehet megkövetelni.
2. A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátságokat.
3. Figyelembe kell venni a tanuló képességeit - talentumait -, és a tanuláshoz való hozzáállását, ehhez jól kell ismerni a tanulót.
4. Összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között, ne legyen egyik sem túlhangsúlyozva vagy elhanyagolva a másik tantárgy rovására.
5. A követelmény célja nem az elriasztás, hanem az igényesség igényének kialakítása.
6. Csak az önmagával szemben is igényes tanár tud igényességre nevelni.
7. A tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak egyértelműek és teljesíthetőek. A tanév elején közölt elvárások ne változzanak a tanév során, a tanuló érezze a következetességet, és a kiszámíthatóságot.
8. A követelmény mögött érződjön a tanítvány egyediségének és teremtettségének tisztelete.

II.5. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Erkölcsei elvárások a diákoktól

A mai magyar társadalom nagyon sokféle. Így a gyermekek is sokféle hatásnak vannak kitéve. Egy-egy iskola tanulói ifjúsága különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból gyűlik egybe. Éppen ezért egységes erkölcsi elvárások nehezen adhatóak meg felőlük.

Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

Összefoglalva az elvárások a következők:

- belső igény a szentre, a szépre, a jóra, és az igazra
- részvétel a vallásának megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása
- alapos, rendszeres és pontos munka
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése
- a házirend felelős betartása

Az iskola a diákok nevelését a tanórákon túlmenően különböző szakkörökkel, tanulmányi ki-
rándulásokkal, sport, és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezen a diákoknak ere-
jükhez mértén részt kell venniük. Az iskola diákszervezetei ehhez ajánlást készíthetnek.

Katolikus iskolánkban a nevelés alapja, kiindulópontja a **Tízparancsolat**. A személyiségfejlesztés egy folyamat a különböző célszakaszban a Tízparancsolat vonatkozó törvényeit kell elfogadtatni. Ennek a folyamatnak első szakasza a hozzánk került gyermek meg-
ismerése. Feltárni részben az örökölt, részben a család által kialakított személyiségjegyeket. Egyéni bánásmód elvét érvényesíteni, amely katolikus hitünkben gyökerezik.

- a) Jézus példájával, életével fokozni nevelésünk hatékonyságát.
- b) Árpád – házi szentjeink példájával az áradó szeretet által
- c) Lelkipásztorok buzgó imádságos élete és a hittanórák tartalma, mint a személyiségformálás egyik forrása.
- d) A napi imák, a miséken való részvétel személyiségformáló erejével.
- e) Ráirányítás a szülők, nagyszülők példájára szeretet, tisztelet irányukba.
- f) A nevelők, különösképpen az osztályfőnök személyes példája mint hatékony nevelési tényező.
- g) Fogadja el önmagát!
- h) Az iskola „miliője”, esztétikuma a tanulóknak olyan pozitív személyiségjegyeket alakítson ki, mint pl. igényesség, rendszeret, értékőrző, védő magatartás.
- i) Nemzeti és egyházi ünnepeink a magyarságtudatot formálják.
- j) A képzésük alapozza meg a sokoldalúan művelt embereszményt: Önművelésre, önképzésre való alkalmasságot, igényt.
- k) Kiemelten kezelni az emberi akaratot, önuralmat mint pozitív személyiségjegyeket a környezeti ártalmak, káros szenvedélyek (drog, alkohol, dohányzás) megelőzésére, elkerülésére.
- l) Kulturális rendezvények (színház, film, múzeum, tárlatok) amelyek valóságos értékeket követelnek.

A vallás ne szokás, hanem igazság legyen. Az embernek nemcsak jólétre, hanem többletre van szüksége – több legyen.

Olyan fiatalokat akarunk nevelni, akikben megvan a család tisztelete, az emberhez méltó élet és az erkölcs iránti igény.

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársainkat, mint saját magunkat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentekre, az igazságra, a jóra és a szépre.

Fiataljaink számára igazi útvaló a küldetésstudat kialakulása: "Ti vagytok a világ világossága." (Mt 5,14)

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretet himnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesszék, eddzzék akarataikat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- Józan, megfontolt ítélőképesség
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében
- A szelídség, az alázat, a türelem
- Alaposság kialakítása

- A mértékletesség
- A bűnbánatra való készség
- A belső csendre, elmélyülésre való igény
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz
- Felelősség magunk, mások és a teremtet világ iránt

II.6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„A jó minél inkább közös, annál nemesebb.”

/Temesvári Pelbárt/

Mi is a közösség? „Közös élet vagy munkaviszonyok között élő, illetve közös eszmék, célok által egyesített emberek csoportja.”

„Közösség akkor lesz az osztályokból és a pedagógusokból egyaránt, ha a katolikus hit eszméit magáénak vallja (Nemcsak beszél róla, hanem gyakorolja is hitét.), s a célokért, azok megvalósításáért a tőle telhető maximumot nyújtja.”

1. Az osztály, mint az iskola katolikus közösségének része:

- Az óvoda közösségformáló ereje, mint fontos tényező a közösségformálás kiindulópontja lehet.
- A közösség formálásának a pontosan meghatározott elvárások elfogadtatása, gyakoroltatása, összehangolása lehet a feladata.
- Ennek érdekében a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével a véleménynyilvánítás szabályait is el kell sajátítani.
- A gyermeki személyiségi jogok szem előtt tartásával, személyes példamutatással a szabályok betartására kell törekedni.
- Hogy a közösség egészségesen fejlődjön, ki kell alakítani a helyes magatartásformákat:
 - a) Alkalmazkodás (felnőttek-gyerekek; gyerekek-gyerekek; szülők-nevelők).
 - b) Együttműködés (felnőtt-gyermek; szülő-tanár; szülő-gyermek; gyermek-gyermek).
 - c) Másokkal való törődést, megértést, elutasítást (türelem-tolerancia).
 - d) A pozitív közösségi akaratnak való alárendelődést, megtanulni a kudarcot elviselni – felkészítés a felnőtt életre.
 - e) A helyes magatartás jellemzőit, normáit, ehhez való alkalmazkodást.
 - f) Az egyén jó tulajdonságait megtartva, rossz tulajdonságait nyesegetve közös élményekkel, szokásokkal, értékrenddel bíró közösség kialakítása a cél.
- Tudatos részvállalás az iskola és az osztály közös megmozdulásaiban. Más osztályokkal való együttműködés. Az egyes tanulók bevonása a különböző szakkörök, közös tevékenységek munkájába.
- Életkori sajátságoknak megfelelően a játék, mint közösségformáló eszköz: a sport, túra, kirándulás alkalmanként szülők bevonásával.
- Szorosabb kapcsolat a cserkészcsapattal – utánpótlás biztosítása iskolánkból.
 „... Minden lehetőséget megteszek, hogy másokon segítsek.”
 „Szeretettel szolgáljatok egymásnak.”
 „Szolgáljatok egymásnak azzal a kegyelmi ajándékkal, amit ki-ki nyert.”
 „Légy segítségükre azoknak, akik fáradtak az evangélium hirdetésében.”
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése:

- a) A segítőkész közösség érdekében:
 - beteglátogatás, együtt tanulás a rászorulókkal, lemaradókkal
 - a reggeli közös ima az órát tartó nevelővel
 - egyéni felajánlások, fohászok a kápolnában
 - katolikus iskolánk közössége része Krisztus hívőinek, követőinek közösségével
 - közös részvétel a szentmiséken, litániákon, körmeneteken, kereszttutakon – erősíti ezt az egymáshoz és a többi hívőhöz való kötődést
 - irodalmi szemelvények pozitív hőseit elemezve azonosuljanak velük
- b) Együtt-egymásért közösség:
 - Az általános iskolánk teljes kiépülésekor létrehozott diákönkormányzat erősítheti az iskolai diákközösséget.
 - A párhuzamos osztályok szervezhetnek közös programokat (kirándulás, vetélkedő, erdei iskola).
 - Közös ünnepek (Szent Miklós ünnepe, Karácsony, Húsvét). Egymásra figyelem, örömet szerezhetünk másoknak, egymásért való áldozathozatal, felelősségvállalás.
 - A mindennapi élet megszervezése, felelősi hálózat kiépítése (folyosó ügyelet, balesetek megelőzése).
 - A tanuló bekapcsolása a közös munka értékelésébe, ellenőrzésébe.
- c) a tanórán kívüli foglalkozások közösség-fejlesztő feladatai:

Szakköri foglalkozások, sportkörök. Elsődleges célja a tanulók érdeklődési körének megfelelően ismereteik bővítése.

 - angol, német
 - magyar: felkészülés az egyházi és társadalmi ünnepekre, szavalóversenyekre
 - matematika: a tehetséges tanulók felkészítése a versenyekre (levelező)
 - informatika,
 - rajz
 - sport – foci, kézilabda, kosárlabda, sakk ...
 - történelem, helytörténet
 - földrajz, természettudományos tantárgyak
 - énekkar

Egyéb iskolai programok: táborok, kirándulások, farsang, kézműves foglalkozások stb.

Táborok

Ezt inkább alsó tagozatosok számára fafaragással, gyöngyfüzéssel, fazekas-mesterséggel ismerkedhetnek meg a tanulók. Tervezünk üdültető tábort a cserkészcsapattal együtt, így környékünk szép tájaival ismerkedhetnek meg (Alpok-alja, Őrség, Balaton környéke).

Iskolánk tanulóink számára különböző táborokat tervez. Az anyagi feltételeket részben pályázat útján, részben iskolai támogatásból, ill. a szülők által vállalt befizetésekből biztosítjuk.

„Erdei iskola” jellegű oktatási formák (Nem erdei iskola!)

Az 1-8 évfolyamon. Tanulóink az erdei iskola napjai során az iskola falain kívül szereznek ismereteket.

Az „erdei iskolai” jellegű program és a tanulmányi (osztály-) kirándulások anyagi fedezetét a szülők állják. Amennyiben a szülők ezt elfogadják,

aláírásukkal jelzik. Az iskola, ha anyagi lehetőségei megengedik, egyéni vagy közösségi szinten támogathatja ezeket a programokat.

Kirándulások

ELV: Az iskola minden diákja, mire elhagyja az iskolát, ismerje meg Magyarországot minden nagyobb tájegységét. Először a szűkebb környezetet, a lakóhelyhez közelebb eső vidékeket kell megismerni - alsó tagozatban, majd felsőben az ország távolabbi pontjait, a gimnáziumi osztályokban ajánlatos lenne a Kárpát-medence országhatáron túli tájait is megismerni.

Az osztálykirándulásoknak több céljuk is van.

- Hitéleti vonatkozású színhelyek, kegyhelyek kerülnek előtérbe, melyek egyúttal növelik a magyarságtudatot és hazaszeretetre nevelne, ugyanakkor ismereteket bővítenek. (Szent Korona, Pannonhalma, Esztergom, Veszprém, Győr, Bakonybél, Kőszeg, Csehímszent...)
- Ismeretszerzés, a haza megismerése - hazaszeretet (történelem, magyar irodalom, műv. tör.)
- Közösség formálása, közösség a nevelővel (ofö.)
- Természeti környezetünk megismerése, annak szeretete, védelme (földrajz, biológia, fizika, kémia)
- Turisztika, testedzés, sport (testnevelés, tánc, ének-zene)

A kirándulásokat ezért változatosan ajánlott összeállítani, ne csak egy-egy részterületet töltsünk ki. Legyen benne városnézés, vagy egyéb létesítmény megtekintése, kirándulás, játék, sport, fürdés, stb.

Osztálykirándulás úticél javaslatok

Az alsó és a felső tagozatos útvonalak ne ütközzenek!

Egy napos osztálykirándulás szervezhető a tanítás nélküli munkanapok terhére. Osztálykirándulás szervezésénél Dunántúli célpontok elsőbbséget élvezzenek! Az osztálykirándulások költségeit a szülő vállalja, és aláírásával jelzi egyetértését. Több napos kirándulás esetében a felmerülő plusz költségeket is magára vállalja (szállás mozi, színház, múzeum stb.)

Délutáni programok:

A 8. évfolyamos tanulóink társastáncot is tanulnak: pl.: polka, country, felső tagozatban a keringőt, stb.

Hasznosíthatják ilyen jellegű tudásukat, a farsangon, Fejlődik a mozgáskultúrájuk.

Amíg az idő engedi, sétálnak az arborétumban és a Csónakázó - tó környékén, a parkerdőben és a várparkban.

Látogatást tesznek Kis Szent Teréz kápolnájába a Szent Miklós plébániatemplomba.

Fontos az egészséges életmódra nevelés szempontjából, hogy sokat tartózkodjanak a szabadban.

Délutáni szórakozás a színházlátogatás Mozilátogatás lehetősége pl. Sárváron.

Sportnap/Sportdélután is megrendezésre kerül sor tavaszi időszakban a SOKE szervezésében.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

2. A tantestület, mint közösség

„Ahol ketten vagy hárman összejönnek az én nevemben”, mondja az Úr „Én köztük vagyok”.

A nevelőközösség erősítését szolgálják:

- Közös imák, misék,
- lelkigyakorlatok,
- zarándokutak,
- a Katolikus Továbbképző Intézet programjai,
- iskolánkban induló Nagyböjti lelkigyakorlat,
- szakmai munkaközösségek,
- tantestületi kirándulások,
- színházlátogatások,
- pályázatírássra közös „team” – ek kialakítása.

Szent Ágostont idézve:

„Fogadd el amit el kell fogadni, változtasd meg amit képes vagy megváltoztatni, és légy bölcs, hogy mindig felismerjed mikor melyiket kell tenned.”

Szülő, tanuló, pedagógus együttműködési formái, fejlesztésének lehetőségei:

- iskolai rendezvények: farsang, sportnap, kirándulások, családnapi;
- nyílt nap;
- közös szentmisék, elsőáldozás, bérálás;
- zarándokutak;
- az Egyházmegye rendezvényei, újmise, papszentelés, védőszentjeink ünnepei
- Szülői Munkaközösség, Diákönkormányzat

A szülővel való kapcsolat módjai:

- előadás
- szülői kerekasztal beszélgetés
- szülőértekezletek, fogadó órák, családlátogatások
- facebook-csoport, e-mail, telefon, Mozanapló.

II.7. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Tanulók szociális és szellemi helyzete

Kábítószér még nem fordult elő.

Megnőtt az iskolánk tanulói között a magatartászavaros, lelkileg, idegileg sérült, nehezen kezelhető gyermekek száma. Segítséget ilyen esetben a Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Járási Pedagógiai Szakszolgálat nyújt. Súlyosabb esetekben a Szombathelyen működő Tanulási Képességeket Vizsgáló Intézet Megyei Szakértői Bizottságához fordulunk. A délelőtti órák csoportfoglalkozásai és a délutáni korrepetálások szolgálják egyrészt a felzárkóztatást, másrészt a tehetséggondozást. Az iskola indulásával egyidőben létrehozott alapítványunk célja a jó képességű tehetséges tanulók felkarolása, az anyanyelvi és idegen nyelvi képzésük, a matematikai oktatásuk, a művészetek és a sport terén történő fejlődésük segítése.

A közösség kialakításának gátló tényezői a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók. Kisebbségi érzés, esetleg társaik felelőtlen megjegyzése miatt perifériára kerülnek.

A helyzet javításának érdekében felvesszük a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Karitással és a pedagógiai szakszolgálatokkal a Nevelési tanácsadóval. Részesülnek anyagi támogatásban is iskolánk, a plébánia és a helyi Önkormányzat részéről.

A családok állapota

A tanulók egy része olyan családból jön ahol biztosított a testi és szellemi fejlődése, igényt tartanak a kultúrára, jó kapcsolatot építenek ki az iskolával. Rendszeresen látogatják a szülőértekezleteket és a fogadóórákat. A többiek ezt teljesen mellőzik.

- Katolikus közösséggé formálja a szülőket, pedagógusokat és a gyerekeket, a különböző rendezvények iskolában és a templomban (mikulás, karácsonyi pásztorjáték, farsang, Szentségimádás, körmenetek).
- Egy - egy tanévben a problémás gyerekek esetében többször is sor kerülhet családlátogatásra.
- Évente legalább három szülőértekezletet tartunk, és fogadóórákat, egyéni fogadóórákat heti rendszerességgel.

Felzárkóztató programok

A katolikus iskola a talentumok Isten dicsőségére való kamatoztatására irányuló belső indítatásra, valamint az igazságosság és szeretet parancsa által ösztönözve feladatának tekinti, hogy hozzásegítse diákjait ahhoz, hogy képességeiket az akadályozó tényezők felszámolása után teljes mértékben kibontakoztassák.

Ezért nagy erőfeszítéseket tesz a különböző okokból gyengébb előképzettségű tanulók felzárkóztatása érdekében. Teszi ezt annak tudatában, hogy ezzel emberi értékeket ment meg, és hozzájárul ahhoz, hogy hazánk katolikus értelmiségi rétege a társadalmi mobilitás révén is erősödjön, gazdagodjon, társadalmi kapcsolatainak szélesedésével még inkább kovásza legyen társadalmunknak.

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős, a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásinak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség megszüntetése e téren is fontos feladat. Történhet speciális felzárkóztató programokkal, különösen, ha kisebb gyerekekről van szó, azonban főként a személyes törődésnek, beszélgetéseknek lehet nagy szerepük, melyekkel elősegíthetjük, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit hiányosságok felszámolása érdekében, s megakadályozzuk, hogy a lemaradás magatartás és lelki zavarok kialakulását idézze elő.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk a súlyosan hibás nevelési attitűdök következtében érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárköztathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körülményt, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

E tevékenységek közben ügyelnünk kell arra, hogy a tehetséges tanulókkal való kiemelt foglalkozás ne lássa kárát a felzárkóztatásának. Arra törekszünk, hogy a tanulócsoporthoz egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tehetséges tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is jó gyümölcsöket teremjen.

Alsós fejlesztő gyakorlatok

„Egy gyermek akkor iskolaérett, ha testileg-lelkileg olyan fejlett, hogy az iskolai tanulás nemcsak hogy nincs ártalmára, hanem fejlesztőleg hat rá.”

Az eredményes iskolai tanulás alapvető feltétele a tanuló iskolaérettsége.

A fejlődésnek megfelelő feltételei vannak, biológiai és pszichikus téren egyaránt. Ezek a feltételek egyrészt örökletes, ill. veleszületett vagy szerzett adottságok, másrészt a környezetnek a gyermekre gyakorolt helyes, céltudatos nevelői ráhatásai.

Sokféle készség, képesség szükséges már az általános iskola első osztályában is ahhoz, hogy a pedagógus oktató-nevelő munkája eredményes legyen.

A pszichikusan iskolaérett gyermekekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja:

- az érdeklődés a környezet iránt, ez bizonyos fokig kapcsolatban van a figyelem és a megfigyelő-képesség fejlődésével, ill. fejlettségével,
- a gondolkodás terén analízisre és szintézisre való képesség a jellemző,
- a beszéd megfelelő fejlettsége, mely fontos szerepet játszik az ismeretszerzésben és mások megértésében.

A felsoroltakon kívül a már meglévő tapasztalatok, alapismeretek és a gyakorlati készségek nagymértékben fokozzák az iskolára való alkalmasságot. (Ide tartoznak a gyermek saját magára, természeti és társadalmi környezetére vonatkozó tapasztalatai, alapismeretek, az ábrázoló készség, megfelelő kezűgyesség és mozgásbeli ügyesség.)

Az egészséges, kiegyensúlyozott felnőttkor alapja a gyermekkor, éppen ezért nagyon fontos a zavarok korai felismerése.

Az általános iskolában folyó összetett munka egyik fontos része azoknak a gyerekeknek az oktatása, nevelése, akiknek fejlődése eltérően alakult a korai gyermekkorban.

Fontos és lényeges feladatai vannak ebben a folyamatban a szociálpedagógusnak a káros tényezők konkrét vizsgálatával, és ennek ismeretében a lehetséges és szükséges speciális módszerekkel a káros hatások kiküszöbölésére, ill. csökkentésére.

Fontos:

- a személyiséget károsító környezeti tényezők felismerése - ingerszegény környezet, elhanyagoltság, rossz családi körülmény, helytelen nevelési eljárás stb.
- a gyermek és a felnőtt környezet közötti kontaktus, a gyermeknek a társaihoz való viszonyulása, megnyilvánulása - mindezek utalnak az érzelmi kiegyensúlyozottságra is, amit feladathelyzetben, szünetekben és spontán tevékenység végzése közben figyelhetünk meg a gyermekeknél.

Ezekon kívül fontos felmérni a vizuo-perceptuo-motoros, az akusztikus- és nyelvi képességeket, az emlékezet, a szerialitás, a téri tájékozódás szintjét, valamint a test finom- és nagymozgásait. A felmérésekhez segítséget nyújtanak a különböző vizsgálatsorok és programok (pl. Porkolábné Balogh Katalin: Mozgásfejlesztő program; Brigitte Sindelar: „De jó, már én is tudom”- programcsomag; Goodenough-féle vizsgáló eljárás; Meixner Ildikó: Én is tudok olvasni stb.), és ily módon megismerhető a várható, vagy a már kialakult tanulási zavar háttere. Megtudható, hogy a gyermek mely részképesség-gyengeségek miatt igényel fejlesztő foglalkozást.

Minél hamarabb sikerül felfedeznünk a problémákat, megelőzhetjük, hogy az elsődleges tünetekre rakódjanak a várható következmények: a magatartászavar, agresszió, regresszió, önértékelési probléma, iskolai kudarcok stb.

A fejlesztő foglalkozások megtervezésénél a programok kiválasztásával meg kell tervezni, hogy mely célokra irányul elsődlegesen és melyekre lehet másodlagos fejlesztő hatással.

Részképesség-gyengeségek egyéni vagy kiscsoportos korrekciója

A terápiát minden esetben vizsgálóeljárással indítjuk. Ezután kerülhet sor a megfelelő programok, feladatcsoportok kiválasztására, az egyénre szabott fejlesztési irányok meghatározására.

Természetesen fel kell tudnunk mérni azt is, hogy melyek azok a gyengeségek, hiányok, zavarok, amelyek már nem tartoznak kompetenciánkhoz, hogy a gyermek fejlődését szem előtt tartva a megfelelő szakemberhez (pszichológus, logopédus) irányíthassuk.

A foglalkozások lebonyolításánál fontos betartanunk néhány szabályt ahhoz, hogy a gyermek a munkát ne valamilyen kényszertevékenységnak érezze, hanem örömet lelje a játékos feladatokban.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyermek számára ezek a foglalkozások- bármennyire is játékosnak tűnnek- nagyon megerőltető, fárasztóak, hiszen éppen azokban a képességekben várunk el tőle sikereket, ahol nehézségei vannak.

A fejlesztő foglalkozás hatásfokát fél évnél nem rövidebb időtartamú foglalkozás után éri csak el igazán. Munkánk szükségességét és eredményességét a fejlesztés hatásfoka igazolja, amelyet a vizsgálóeljárás megismétlésével ellenőrizhetünk.

A tanuló személyiségének /önismeret, önbizalom/, kapcsolatteremtő képességének, konfliktus kezelésének fejlesztése

A tanulási nehézségek gyakran motivációs problémákból erednek, ezért döntő jelentőségű, mennyire sikerül a tanulókat motiválni.

A tanulók motivációjának fejlesztésére alkalmazható ötletek:

- Alakítsunk ki személyes kapcsolatot a gyerekekkel /empátia/.
- Tartsunk megbeszéléseket, fogadó órákat nekik.
- Alakítsunk ki megfelelő tanulási légkört /berendezés, dekoráció/-
- Gyakran alkalmazzunk pozitív megerősítést, dicsérjük teljesítményét, magatartását.
/önbizalma is nő/
- Alkalmazzunk változatos tanítási módokat.
- Tanításunk cselekvésre irányuló és játékos legyen.

A fejlesztési folyamatok szolgálatában a játék áll. Játékos tevékenység folyamán a gyerek tapasztalatot szerez, érzékeli, megismeri az őt körülvevő világot. Fejlődik kitartása, önállósága, céltudatossága. A játék oldja a feszültséget, agressziót vezet le.

A tanulás különböző szociális formáinak alkalmazása /páros munka, csoportmunka, egyéni munka/.

Az alacsony önértékelésű gyerek bátorítása /önismeret, önbizalom fejlesztése/ - fogalmazzuk meg a gyerek értékeit.

Az egyik fő feladat a gyerek önbizalmának helyreállítása, a gyerek tisztában legyen azzal, hogy kudarcának oka az ő sajátos biológiai állapota, adottsága, amit lehet fejleszteni.

A fejlesztés színterei

- Iskolában
- Osztályban
- Kiscsoportban, egyéni fejlesztésnél
- Templomban, hitéletben

A tanulási nehézségekkel, zavarokkal küzdő gyerek is teljes értékű tagja az osztályközösségnek. A követelményeket a gyerek képességeihez kell igazítani.

Kompenzálni kell: - hosszabb időt adunk számára a feladat elkészítésénél, vagy kevesebbet kérünk.

A tanító beszéljen lassabban, világosan és érthetően.

Különböző eszközökkel nyújthatunk még segítséget:

- felnagyítjuk számukra a szöveget,
- olvasóablakot készítünk /kevesebb szöveg látszik/,
- segédeszközt használhat
- ha nem szívesen olvas, dramatizáljunk, bábozással oldjuk fel a gátlást,

- hasznos a kórusban történő olvasás is,
- szótárfüzetet készítünk szómagyarázatokkal,

Az egyéni fejlesztő foglalkozások felépítése

- 1./ Bevezető beszélgetés – a gyerek beállítódik, benyomást kapunk állapotáról.
- 2./ Könnyű, egyszerű játékok, feladatok.
- 3./ Képességfejlesztő tanulás.

Fejlesztő munkánkat dokumentáljuk: tervezetet készítünk /éves, havi/, óratervet, egyéni fejlesztő programot /gyógypedagógus segítségével/, egyéni fejlődési ívet vezetünk a gyerekről.

A fejlesztés területei

I. Mozgásfejlesztés

- 1./ Nagymozgások /járás, futás, ugrás, mászás/
- 2./ Finommozgások
 - kézizomlazító gyakorlatok /tárgyak tapogatása, gyurmázás, gyöngyfüzés, mondokák az újak mozgatására, legózás, jenga, marokkó/
 - írásmozgás koordináció /sorkövetés, pontok összekötése/

II. Testsémafejlesztés – Téri tájékozódás,

- 1./ Testsémafejlesztés /bal – jobb oldaliság differenciálás, testrészek megnevezése térben, síkban/
- 2./ Téri tájékozódás /iránygyakorlatok, írásmozgás koordinálás/

III. Percepciófejlesztés

- 1./ Vizuális percepció /azonosság – különbözőség, alak-állandóság, alak-háttér, Gestalt-látás, szem-kéz koordináció/
- 2./ Auditív percepció /hangutánzás, beszédhangok/ beszédészlelés, beszédértés
- 3./ Taktilis /tapintásos/ észlelés /Mi bújt el a zsákban?/
- 4./ Kinesztikus észlelés /Mit rajzoltam a hátadra?/

IV. Vizuális fejlesztés:

vizuomotoros koordináció, vizuális észlelés, memória

V. Kognitív funkciók fejlesztése /figyelem, emlékezet/gondolkodás, logika

VI. Szókincs

Fejlesztő játékok

- Labirintus feladatok
- Memória típusú játékok /képes, kép-szó, szótagok, szavak párosítása/
- Puzzle típusú játékok /képeslapok, naptár/
- Marokkó
- Dobójátékok /célbadozások/
- Görbetükör játék
- Detektív játék /testsémafejlesztés/
- Légzőgyakorlatok
- Mit mond a kis robot? /auditív percepció/
- Csendes porta
- Tapintó utca
- Hangtalan leülés /auditív p./
- Agressziót levezető játékok
- Páros játékok
- Pim-pom /ismerkedés, kapcsolatteremtés/
- Utánzó játék /kifejezőkészséget f./
- Varázslat /kifejezőkészséget f./

- Papírhajtogatás, agyagozás, gyöngyfűzés /finommotorika/
- Villantó gyakorlatok /vizuális percepció/

A szülő segítése

A szülő és tanítók között kölcsönös bizalom alakuljon ki. Tájékoztatásukra szolgál a szülői értekezlet, megbeszélések, fogadó órák. Itt megfogalmazódnak a szülő és tanuló közös céljai. Elmondjuk, hogy tájékozódni fogunk a gyerek fejlettségéről tesztek segítségével. Meg is mutathatjuk ezeket, elmondjuk melyik mire való /EDTFELDT, DPT, figyelem-tesztek/

Nyílt napokat tarthatunk, ahol a szülő betekintést nyerhet munkánkra. Családlátogatásokkal is lehetne kapcsolatunkat erősíteni. Konkrét segítséget is adhatunk, bemutathatjuk a fejlesztési lehetőségeket.

Olyan házi feladatokat kapnak a gyerekek, amelyek fejlesztéssel kapcsolatosak.

Lehetne előadást tartani ezekről a tanulási problémákról.

A gyerekek a fejlesztő foglalkozásokon csak szülői egyeztetéssel vehetnek részt.

Pedagógusokkal való kapcsolat

Hatékonyságunkat növelheti a nevelőtestület tagjaival való jó kapcsolattartás. Segíthetjük egymás munkáját, pl. ha megismertetjük velük a program céljait, feladatait, módszereit. Hospitálunk egymás óráin. Elmondhatjuk tapasztalatainkat, közösen megnézzük a gyerek munkáit.

Szakirodalom, programok

Munkánkhoz, felmérésekhez segítségek nyújtanak a különböző vizsgálatok, programok:

- Brigitte Sindelár: Tréningprogram
- Meixer Ildikó: A diszlexia prevenció, redukáció módszere. Én is tudok olvasni.
- Gyenei Melinda – Szauter Jánosné – Szigeti Gizella: A tanulási zavarok korrekciója kisiskolás korban /fejlesztő program/ „Nebuló” képességfejlesztő feladatgyűjtemény
- Lakatos Katalin: Az állapot és mozgásvizsgáló teszt
- „Játékosan” feladatgyűjtemény a részképességek fejlesztéséhez
- Gósy Mária-Imre Angéla: Beszédpercepció fejlesztő modulok
- Logopédiai vizsgálatok kézikönyve

Munkánk eredményes működéséhez szükséges megfelelő fejlesztő terem, taneszközök, sport-eszközök, fejlesztő játékok.

II.8. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a

gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Ezt a differenciált órai munka, a különböző szakkörök, iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a tanárral való rendszeres beszélgetés, plusz feladatok kiadása szolgálja.

Szociális hátrányok enyhítését célzó intézkedések.

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat.

Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka: feladatlapok, feladatsorok (a tanár által összeállított)
- Tehetséggondozó szakkörök: pl. matematika, anyanyelv, idegen nyelv, sport, szaktárgyi
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre: egyházi és világi intézmények és szervezetek által szervezett versenyek, levelezős versenyek, rajzpályázatok
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése: díszoklevél, Szent László emlékplakett

II.9. A gyermek –és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A Magyar Katolikus Püspöki Kar 1996. évi körlevelében - "Igazságosabb és testvériesebb világot" - a jelenlegi magyar helyzet elemzésénél külön foglalkozik a gyermekekkel, az iskola feladatával.

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén - család, iskola, társadalom - a családok nagy többsége nem tudja vagy nem akarja elsődleges szerepét e folyamatban betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát pótolni.

Szám szerint is emelkedik a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma. Alapvető a lelkiismeretes, a tanulókra egyénenként is odafigyelő osztályfőnök tevékenysége.

A gyermekvédelmi felelős koordinálja iskolai szinten a teendőket. A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Lehetőséget kell teremteni az ilyen családból érkező tanulók megsegítésére: pl.

- étkezési hozzájárulás
- alkalmi segély (osztálykirándulás, nagyobb kiadás esetén)

- rendszeres nevelési segély
- iskolai, alapítványi támogatás

Nagyobb gond és nehezebb a segítségadás azokban az esetekben, ahol a család a gyermek számára nem biztosítja a megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezek a nehézségek sok esetben később mutatkoznak. A tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az iskola nem veheti át a család nevelő szerepét, de az ilyen nehéz esetekben fel kell vállalni a fokozott törődést a tanulóval.

Lehetőségek :

- egészségi állapotuk fokozott figyelemmel kísérése: orvosi felügyelet, iskolafogászat, védőnői fogadóóra
- fokozott odafigyelés, egyéni beszélgetés: segítség a személyes problémák megoldásában
- kapcsolattartás a családdal
- hiányosságok pótlásában segítség
- korrepetálás- (nevelési, beilleszkedési zavarokkal küzdők külön segítése)
- a tehetséges tanulók külön segítése
- a továbbtanulásuk biztosítása

A szociális hátrányokat az alábbi tevékenységi formákkal szolgáljuk:

- tehetséggondozó programok szervezése,
- napközis, tanuló szobai ellátás biztosítása,
- szülők, családok életvezetési gondjainak segítése,
- hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz, erdei iskolákhoz,
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása,
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, a Pedagógiai Szakszolgálattal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

A katolikus általános iskola nem "elit" képzésre törekszik. Különös figyelmet szentel és segíti a gyengébbeket, a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő. Tanítványainkban erősíteni kell azt a tudatot, hogy aki teheti, segítse a gyengét, beteget, szegényt. Ezek remélhetőleg tanítványaink számára maradandó értéket képviselnek felnőtt korukban is. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

II.10. Esélyegyenlőség megvalósítása az intézményben

Intézményünk kiemelten kezeli a gyermeki, tanulói esélyegyenlőség megvalósítását. Nevelési-oktatási tevékenységünkben igyekszünk megtalálni azokat a hátránykompenzáló módszereket, eljárásokat, amelyekkel a nevelési, a tanulási-tanítási folyamat eredményesebbé tehető.

Céljaink:

- az esélyt teremtő támogató lépések megtétele a nevelő-oktató munka minden területén,
- szegregációmentes oktatási feltételek biztosítása
- az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási hiányainak kompenzálása, szükség esetén a reszocializációt segítő lépések megtétele az egészségügyi és szociális ágazat képviselőivel együttműködve
- a befogadó intézményi légkör kialakítása, az SNI-s tanulók integrált oktatásának megvalósítása,
- a lemorzsolódás csökkentése illetve megelőzése,
- az oktatás hatékonyságának növelése érdekében a kompetencia alapú oktatás megvalósítása,
- megfelelő pályaeorientációval a sikeres pályaválasztás elősegítése,
- az intézményben tanuló hátrányos helyzetű és HHH tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba,
- együttműködés a szülői házzal, a társadalmi környezettel

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításában csak a pedagógusok, a szülők, a kisebbségi önkormányzatok, helyi civil szervezetek és a gyermekvédelmi intézmények összehangolt tevékenységével érhető el eredmény.

Nevelő-oktató munkánkban az esélyegyenlőségi program megvalósítása az első évfolyamra történő belépés előtt, az óvoda-általános iskola együttműködésével kezdődik és nem ér véget a középiskolába történő beiskolázással, mivel a pályaeorientáció kiszélesítése a tanulók nyomon követését is jelenti.

Az esélyegyenlőség elve alapján az élethosszig tartó tanulás alapkészségeinek elsajátításához nagyon fontos feladatunk a képességek fejlesztése minden kompetencia területen kiemelten a hátrányos helyzetű tanulók esetében.

A rászoruló tanulóinknak tanórán kívül is biztosítjuk, hogy tanulás módszertani felkészítésben részesüljenek.

Az eredményes tanulás további feltétele a helyes szövegértés és logikus gondolkodás képességének kialakítása, továbbfejlesztése. Az évente elvégzett kompetenciamérések lehetővé teszi, hogy megismerjük tanulóink ilyen irányú képességeit. Az eredmények személyre szóló elemzésével ki tudjuk alakítani a továbbhaladáshoz szükséges korrekciókat. Kompetencia alapú oktatásunk lehetővé teszi, hogy a szükséges készségeket minél eredményesebben fejlesszük tanulóinknál. Ennek érdekében elsősorban a tanítási órákon alkalmazott differenciált foglalkozásokkal, vagy tanórán kívüli egyéni és felzárkóztató foglalkozásokkal kívánjuk a hátrányt csökkenteni.

A lemorzsolódás csökkentésének lehetősége a tanulók motiválása, az általunk kínált tanórai és tanórán kívüli felzárkóztató programok igénybe vétele, valamint az igényes, színvonalas nevelő-oktató munka.

A hátrányos helyzetű tanulók között vannak olyanok is, akiknek nincs szükségük felzárkóztatásra, inkább tehetségük kibontakoztatása az elsődleges feladat. Számukra tehetséggondozást végzünk. Ennek tradicionális módja a tanítási óra, illetve a tanórán kívüli tehetséggondozó

foglalkozások: diákkörök, versenyek, vetélkedők tantárgyi pályázatokon való részvétel. A versenyfelkészítésben, a tantárgyi pályázatok írásakor szem előtt tartjuk azokat a tehetséges tanulókat, akik korábban családi vagy egyéb hátrányos ok miatt nem tudtak részt venni ilyen jellegű programokon.

Hatékony és korrekt pályaorientálást kell végeznünk annak érdekében, hogy a mindenkori munkaerő-piaci igényeknek megfelelően tudjanak tanulóink pályát választani. Ehhez az intézményi pályaválasztási felelős pedagógus(ok), osztályfőnökök tudnak elsősorban tanácsot adni és munkájuk során szorosan együttműködnek a szülőkkel. A helyes pályaválasztás érdekében segítséget nyújtunk rászoruló tanulóinknak abban, hogy megfelelő önismerettel rendelkezzenek. Szükség es esetén az intézmény szaktanárainak bevonásával önismereti foglalkozásokat szervezünk rászoruló tanulóinknak azért, hogy megismerhessék saját személyiségüket, önértékelésük reális legyen.

A szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének lehetőségét biztosítja az iskolánk azért, hogy a tanulók a hétköznapiakban is örömeiket leljék. Ez a szenvedélybetegség-megelőző tevékenység hatékony részét képezi. A szenvedélybetegség-megelőző tevékenység támogatására kiírt pályázatokat a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős figyelemmel kíséri és nyertes pályázat es esetén felel a pályázati munka megvalósulásáért. Rendszeresen szenvedélybetegség-megelőző foglalkozásokat és előadásokat szervez az áldozattá válás és a balesetek, valamint a bűnelkövetés megelőzéséről.

Az egészséges életmód igényének felkeltése és az egészséges életmódra való képesség kialakítása is feladatunk a tanulók esélyegyenlőségének megvalósításában. Ezt szolgálják részben az iskola által szervezett orvosi, fogorvosi vizsgálatok, részben pedig azok a felvilágosító előadások, programok, melyeket az iskola szakértő pedagógusai, meghívott szakemberek tartanak.

Az egészség megőrzését szolgálják iskolánk sportprogramjai is, többek között a mindennapos testnevelés megvalósulása, valamint a sportversenyeken való rendszeres részvétel. Figyelünk arra, hogy a hátránykompenzáció e téren is megvalósuljon és minél több olyan tanuló legyen részt a sportrendezvényeken, akiknek korábban erre kevesebb lehetőségük adódott.

Az esélyegyenlőség megvalósítását szolgáló tevékenységeket az intézményi esélyegyenlőségi terv alapján végezzük. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes nevelésének/oktatásának megvalósítására az Integrált Pedagógiai Rendszert fogjuk alkalmazni. Megvalósításában a különböző munkacsoportok területüknek megfelelő felelősségi körrel vesznek részt.

Az intézményvezető tanév végi beszámolójában a fenntartót tájékoztatja az intézményben az esélyegyenlőség területén hozott intézkedésekről és elért eredményekről.

II.11. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai befogadása

II.11.1. Általános alapelvek

1. Nemzeti alaptanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában

A nemzeti alaptanterv (a továbbiakban NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is lapdokumentuma, az abban meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóira is érvényesek. A sajátos nevelési igényű

tanulókat nevelő-oktató iskolák pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe veszik:

- a köznevelési törvény, a NAT és az Alapelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- az intézményfenntartó minőségirányítási programját,
- a szülők elvárásait és
- az általuk nevelt tanulók sajátosságait.

2. Az Alapelv célja

Az Alapelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél. Az alapelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érvényesítése érdekében meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az Alapelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (külön intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

3. A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az iskolák a helyi pedagógiai programok kialakításakor veszik figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

3.1. A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő köznevelési intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs,

rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.

b) A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

3.2. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

a) A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékosságból, az autizmusból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.

b) A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.

c) A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.

d) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.

e) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

3.3. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

a) A fogyatékosság típusa, súlyossága.

b) A fogyatékosság kialakulásának ideje.

c) A sajátos nevelési igényű tanuló

- életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,

- képességei, kialakult készségei,

- kognitív funkciói, meglévő ismeretei.

d) A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:

a) az intézmény pedagógiai programjában,

c) a helyi tantervben műveltségi területek, tantárgyak programjában,

d) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,

e) az egyéni fejlesztési tervben.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár/terapeuta kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok összeállítása,

2. a rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés,

3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

4. A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint pl.:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,

- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

5. A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki
 - a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
 - b) szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
 - c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
 - d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
 - e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
 - f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szak-képzettséggel rendelkező – gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a szerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló köznevelési intézmények igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a megyei/fővárosi köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

Az általános iskolában tanuló sajátos nevelési igényű tanulók:

A pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (pl. diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, mutizmus, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar)

- az iskolai teljesítmény jelentős mértékű, tartós, vagy időszakos eltérései jellemzik őket egy vagy több területen

- normál vagy kissé csökkent intelligenciaszint mellett jelentkeznak a zavarok,

- körülírható, viszonylag elszigetelt pszichikus teljesítmény-kiesések és eltérések mutatkoznak náluk

- hajlamosak az "alulteljesítésre"

Okok: az agy, az idegrendszer organikus sérülései, működési, integrációs zavarai.

Teendők: integrált oktatás, kompenzációs nevelés, segítő, fejlesztő-felzárkóztató oktatás, egyéni haladás, méltányos értékelés, minősítés, mentesítések az egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése és minősítése alól.

Fontos feladat, hogy minél korábban felismerjük, kik ezek a gyermekek, és milyen segítséget kell kapniuk. Iskolába lépéskor 1. osztályosainkkal az alapvető tanulási képességek meglétét ellenőrző feladatsort végeztetjük el, és logopédiai szűrést végzünk, hogy a szükséges és esedékes prevenciók, korrekciók teendőket időben megkezdhesük.

A segítségnyújtás megnyilvánulási formái:

- tanórai és napközis foglalkozásokon differenciált segítségnyújtás
- az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó speciális tanulási technikák megismertetése a tanulókkal
- tanulás-módszertani tréning szervezése 5. osztályos tanulók részére
- korrepetálás, felzárkóztató foglalkozások a segítségre szoruló tanulóknak
- együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal és a Megyei szakértői Bizottsággal a tartós tanulási és magatartási problémával küzdő tanulók megfelelő "gondozása" érdekében
- logopédiai és fejlesztő foglalkozások az arra jogosult tanulóknak.

A tanulási kudarnak kitett tanulók előzőekben ismertetett csoportjaitól kellő segítség és kompenzációs eszközök igénybevétele mellett elvárható a helyi tanterv minimum követelményeinek teljesítése.

Az általános iskolában eltérő tantervvel tanuló sajátos nevelési igényű tanulók:

Enyhe fokban értelmi sérült tanulók, akiknek fogyatékosága többnyire együtt jár a beszéd, a mozgás, az érzékszervi funkciók kisebb-nagyobb zavarával, amelyhez többnyire az érzelem, az akarat tevékenység és viselkedés zavara is csatlakozik

Okok: genetikai, fejlődési rendellenességek, örökletes, vele született ártalmak, méhen belüli károsodások, születési sérülések, betegség, baleset miatt bekövetkezett értelmi sérülés, környezet okozta ártalmak

Teendők: a fogyatékoság típusának megfelelő speciális nevelő-oktató-fejlesztő munka, a sérült pszichikus funkciók, a fejletlen gondolkodási műveletek célzott, direkt fejlesztése, egyénre szabott fejlesztés, terápiás eljárások és fejlesztő programok, rehabilitáció, rehabilitáció, korrekció, kompenzáció, szükség esetén mentesítések az egyes tantárgyak értékelése és minősítése alól.

A segítségnyújtás megnyilvánulási formái:

- tanórán, napközis foglalkozásokon differenciált foglalkoztatás
- rehabilitációs-rehabilitációs foglalkozásokon a sérült pszichikus funkciók fejlesztése egyéni vagy kiscsoportos formában
- egyéniesített haladás és értékelés
- logopédiai foglalkozások
- fejlesztő foglalkozások /speciális terápiák alkalmazásával: szenzoros-integrációs, Sindelar-Zsoldos, alapozó, GMP, téri tájékozódás, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia terápia
- következetesség a bánásmódban és az értékelésben
- napi visszajelzések
- együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal a tanulásban akadályozott tanulók megfelelő "gondozása" érdekében

A „Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról” 32/2012 (X.8.) EMMI rendelet tartalmazza. Az iskolában folyó integrált oktatás ismeretanyagát és tantervi követelményrendszerét (speciális tantervét) az említett dokumentum szabályozza.

II.11.2. HELYI TANTERVI SAJÁTOSSÁGOK

A köznevelési törvény lehetővé teszi a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók elkülönítetten, kifejezetten a fogyatékos típusa szerint létrehozott gyógypedagógiai intézményben (szegregáltan) – illetve a többi gyermekkel, tanulóval együtt (integráltan) történő nevelését, oktatását. Iskolánkban ezen tanulók oktatása lehetőség szerint teljesen integrálva, a többi tanulóval együtt történik. A gyógypedagógus javaslata alapján matematika és magyar tantárgyakból igény szerint az osztályból való kiemelés is lehetséges.

Az iskola a sajátos nevelési igényű gyermekek számára a törvényben, illetve a szakvéleményben előírt számú rehabilitációs, illetve habilitációs célú foglalkozást biztosít.

II.11.3. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁCIÓJA:

Célja, hogy az integráció során emelkedjen azoknak a fogyatékos tanulóknak az aránya, akik a köznevelési intézmények többségi óvodáiban, általános iskoláiban és középiskoláiban tanulnak. További cél, hogy lakóhelyükön, vagy lakóhelyük közelében, családjukban élve részesüljenek képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelő nevelésben, fejlesztésbe, oktatásban, illetve képzésben. Ezzel a köznevelésiben megalapozható a befogadó iskolahálózat, ahol bővül a SNI tanulók eredményes fejlesztését ellátó köznevelési intézmények kínálata. A nyitott intézményekben jobban érvényesíthető az esélyegyenlőség, növekednek a társadalmi beilleszkedés esélyei, ezáltal a befogadás az egész rendszert, azok elemeit, kapcsolatrendszerét, összefüggéseit tekintve a hatékony működés alapjának.

Ennek érdekében:

1. a gyógypedagógiai intézmények és az integrációt vállaló, befogadó intézmények között együttműködések kiépítése szükséges, ahol a gyógypedagógiai intézmények szakemberei segítik a befogadó intézményeket az integrációs programjaik

- kialakításában, szervezik, támogatják és/vagy ellátják a speciális feladatokat, a szükséges kiegészítő szolgáltatásokat és a supervíziót;
- 2. erre építve, és ezt a munkát támogatva meg kell alapozni és ki kell alakítani egy segítő, szolgáltató hálózatot, valamint a gyermekek nyomon követését szolgáló információs rendszert, amely további támogatást nyújt a különleges gondozási igények, speciális szükségletek kielégítésére;
- 3. a befogadó intézmények pedagógusait továbbképzések keretében szükséges megismertetni az integrációra felkészítő akkreditált programokkal;
- 4. fontos, hogy a már sikeresen működő integrációs programokra támaszkodva integrációra felkészítő, gyakorlatorientált képzési programokat dolgozzanak ki az erre vállalkozó szakemberek, intézményi közösségek;
- 5. a képzési programok fejlesztését ki kell egészíteni tartalom- és eszközfejlesztéssel, illetve a szükséges tárgyi feltételek biztosításával.

1. Alapelvek: A speciális nevelés alapeszménye olyan elfogadó környezet kialakítása, amely a sajátos nevelési igényű gyermek erőseit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiségállapotához igazodó nevelést-oktatást helyezi előtérbe, és ez a gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi.

Iskolánk vállalja a sajátos nevelési igényű tanulók sérülés-specifikus ellátásához nélkülözhetetlen többlétszolgáltatások biztosítását, a sajátos nevelési igény típusának megfelelő saját gyógypedagógus igénybevételeivel.

A sajátos nevelési igényű gyermek nevelését-oktatását a gyógypedagógus által meghatározott speciális tanterv alapján, speciális tankönyvekkel és segédletekkel, speciális technikai eszközökkel és speciális terápiák alkalmazásával valósítjuk meg.

2. Céljaink : A fogyatékból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés-specifikus szempontú támogatása.

A hátrányos szociokulturális környezetből érkező tanulók felzárkóztatása, beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségeiknek a leküzdése.

3. Feladataink:

- Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás,
- A sérült tanuló folyamatos és szakszerű fejlesztése érdekében együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal szakembereivel.
- Az együttműködés formáinak kialakítása, rögzítése, illesztése az aktuális órarendhez.
- A sérült tanuló megfigyelése, fejlesztésének, korlátainak, lehetőségeinek értelmezése team-munkában a gyógypedagógussal, a szakértői vélemény alapján.
- A fejlesztés tervezése tanórai keretek között, a habilitációs és rehabilitációs foglalkozások keretében - egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással - a gyógypedagógus által biztosított speciális tantervre építetten.
- A gyógypedagógiai nevelés számára szükséges szakanyagok, tankönyvek, taneszközök beszerzése és felhasználása gyógypedagógus irányításával.
- A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések lehetőségének, gyakoriságának tervezése team munkában a módszertani központtal.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint - a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a módszertani központtal együttműködve.

- Igény és lehetőség szerint a terápiás célú fejlesztő foglalkozások feltételeinek biztosítása az intézményben (fejlesztő szoba kialakítása, felszerelése a megfelelő eszközökkel, berendezésekkel)
- Az integrált tanuló nevelésével és oktatásával kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésen, folyamatos továbbképzésen való részvétel a módszertani központ szakmai szolgáltatási szerint, valamint szakanyagainak igénybevétele.

4. További feladatok az integrációban

1. A sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztése
 - A gyermek megfigyelése az iskola kérésére.
 - Javaslat további vizsgálatokra.
 - Speciális fejlesztés a szakvélemény alapján.
 - Az iskolai kudarcok és súlyos magatartási zavarok kezelése a sérüléshez kapcsolatosan, pszichopedagógus segítségével, szükség szerint (beilleszkedés, utógondozás)
 - Terápiás foglalkozások szervezése, koordinálása, lebonyolítása szükség szerint.
2. Az integráló pedagógusok segítése, továbbképzése
3. Közreműködés az eszközellátásban igény és lehetőség szerint.

II.12. Egészségnevelési program

Bevezető a program készítéséhez

A harmadik évezredben egy szabad, magabiztos és produktív társadalom kialakítása lenne számunkra kívánatos. Ez a társadalom az emberi méltóságot, testi, lelki és szociális jólétet valamint az alkotóképességet kiemelt fontosságúnak tartja. Mindannyian tudjuk és tapasztaljuk, hogy az utóbbi évtizedekben milyen kedvezőtlenül alakult a népesség egészség állapota. A helyzet kialakulásáért az egészségtelen életmód, a hiányos egészségkultúra, a környezeti tényezők és a hiányos prevenciós tevékenység felelős. Az egészségtelen életmód egyes elemeit illetően (dohányzás, alkoholfogyasztás, táplálkozási szokások, mozgáshiány) Magyarország a nemzetközi statisztikák élén foglal helyet. A halálozások felét az önpusztító életmód következményeként kialakult megbetegedések okozzák. Az egyének egészségi állapota szorosan összefügg társadalmi-gazdasági státuszukkal, jövedelmi helyzetükkel.

A kedvezőtlen halálozási arányokért az alábbi kockázati tényezők felelősek: a mozgásszegény életmód, az egészségtelen táplálkozás, a dohányzás, a mértéktelen alkoholfogyasztás, az egészséget károsító környezet hatásai, felelőtlen magatartás a közlekedésben, a ház körüli tevékenységekben, az élet megpróbáltatásaival való megbirkózás képességének hiánya és a rendezetlen, felelőtlen párkapcsolatok.

Továbbá társadalmi és egyén szintjén is nagy hiányosságokat mutat a digitális kultúra, a technikai eszközök tudatos használata (függőségek, addiktív magatartás elkerülése) az tudatos információszűrés és zajforrások és a stressz kezelése, az életvezetési szokások, lelki élet, önismertet kialakítása. Az ülő életmód rengeteg gerinc-, és egyéb degeneratív megbetegedés formájában jelentkezik már gyerekkorban is. A globális természeti problémák és környezet-szennyezés, azok hatásainak fokozatos súlyosbodása szintén nagy kihívást jelentenek az egészségnevelés témakörében. A gyermekek értelmi fejlődése mellett nagyon hangsúlyos és

kíváncsi a gyermekek érzelmi intelligenciájának, hitéletének, szociális érzékenységének fejlesztése, mélyítése.

Az iskola küldetése:

A tanulókat egészségmegőrzésre nevelje.

„Az egészségnevelés: széleskörű ismereteken és fegyelmen alapuló tudomány, melyet egy új, specifikus pedagógia használ fel.”
(Jaques Parisat)

„Az egészség megőrzése erkölcsi és vallási feladat, mivel ez minden társadalmi erény alapja. Ha nem érezzük jól magunkat, többé nem lehetünk hasznosak.”

(Samuel Johnson)

Bevezetés

A köznevelési törvény alapján az intézmény dolgozóinak és tanulóinak a külső segítők bevonásával készítettük el az iskola egészségnevelési programját. A dokumentum tartalmazza az egészségneveléssel összefüggő iskolai feladatokat, benne a mindennapos testedzés végrehajtását szolgáló programot is. Az egészségnevelési programunkat egyeztetettük az iskola-egészségügyi szolgálattal (iskolaorvos, fogorvos, védőnők).

Helyzetkép:

A Szent László Katolikus Általános Iskola a városközpontban található, lakóhelyi és családi házas övezetben. A gyermekek a város és város környéki falvak lakói sokféle és különböző szociális családi háttérű és adottságokkal, tehetséggel rendelkeznek. A katolikus szellemiség elvárásait figyelembe véve tanulóink között magas azon tanulók száma, akik kiemelt figyelmet érdemelnek. Folyamatosan növekszik a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, valamint a különböző tanulási és magatartási zavarral figyelem-, és koncentráció-, beilleszkedési zavarral küzdő, sajátos nevelési igényű, hiperaktív, testi-, vagy lelki problémával érkező gyermekek száma gyermekek száma.

A család nem mindig tud, vagy akar gondot fordítani gyermekük egészségfejlesztő feladatainak ellátására. (nehéz anyagi körülmények, negatív életvitel)

Az évenként végzett iskolaorvosi, fogszakorvosi vizsgálatok romló egészségi állapotot regisztrálnak. Gyermekeink keveset mozognak, - helytelen táplálkozási szokások, rendszertelen napirend -, növekednek a gyermekek pszichés, testi mutatói.

Feladataink ezért ezen a téren megelőzés, a szülők meggyőzése különböző ismeretterjesztő előadások keretében egészségfejlesztési programunk megvalósításához.

Állandó külső kapcsolataink lehetőséget biztosítanak az egészségnevelő munka végzésére, szakemberek bevonására.

Általános meghatározás

A tanulók társadalmi helyzetében való eligazodáshoz, szocializációjához szükség van ahhoz, hogy az emberrel nemcsak, mint társadalmi lényvel, hanem, mint önálló személyiséggel is foglalkozunk. Az egészséges személyiség kialakulásához szükséges, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelő önismerettel rendelkezzenek, így válhatnak testileg, lelkileg kiegyensúlyozott fiatallá. Későbbi életükben tudjanak helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Fejlődjön a sérült, beteg, fogyatékos embertársaik iránti

szolidaritás, elfogadó magatartás. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek megelőzésére, megoldására.

Az iskola feladata a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel való foglalkozás, a családi életre, felelős, örömteli párkapcsolatokra való felkészítés.

Az iskolai környezet biztosítsa az egészséges, testi, lelki, szociális fejlődést.

Alapelvek meghatározása:

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- életkorukra jellemző fő biológiai, lélektani, szociológiai tennivalókat
- az egészséges életvitelhez szükséges tudnivalók bővítése, erősítése
- a humánus értékeket védő magatartás fejlesztése
- a tolerancia-képesség fejlesztése (az eltérő kultúrák, viselkedési szokások)
- ismerjék meg az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit, alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás

legyenek figyelemfelkeltő tájékoztatók, amelyeknek motiváló, aktivizáló szerepük van az egészség-érték tudatosításában

életvitelükben tükröződjön a digitális eszközök tudatos, mértékletes használata

a tudatos stresszkezelés, túlhajszoltság, kiegészítő elkerülése

környezettudatos gondolkodás és magatartásmód kialakítása

fogyasztási szokások mértékletes, tudatos szintjének kialakítása

megfelelő önismerettel, önbizalommal és érzelmi intelligenciával rendelkezve tudatos kapcsolatépítés

mindezek a modern technika eszköztárával, interaktív módon, új, élménypedagógiai alapokra fektetve

Ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására

Az iskolai feladatok meghatározása:

Feladatainkat a Katolikus Kerettanterv az iskola Pedagógiai Programjának nevelési része, helyi tanterve, a fejlesztési feladatai, valamint a helyzetképben feltárt problémák határozzák meg.

A célok, feladatok megvalósítása:

Az oktatási, nevelési tevékenység közegészségügyi feladatai:

- az egészségügyi normák betartása, egyenletes, napi terhelés, (tanulás) külön órák, szabadidő helyes eltöltése, játék szakkörök, mozgás, pihenés
- gyógytestnevelés: a szakorvosok, az iskolaorvos javaslata alapján a rászoruló tanulók, szakember által vezetett foglalkozásokon vesznek részt,
- A napköziben:
 - kulturált étkezési magatartás formák alakítása, fejlesztése
 - helyes tisztálkodási szokások
 - évszakoknak megfelelő öltözködés
 - a tanterem, tanóra rendje
- Az iskolai helyiségek (öltözők, tantermek, folyosók) rendje, tisztasága
- Személyi higiénia (kézmosás)
- Egészséges táplálkozási szokások kialakítása

- Mentális betegségek megelőzése valamennyi pedagógus segítségével
- Pályaorientáció, tehetséggondozás, családi életre nevelés, szaktanári, osztályfőnöki, szakemberek segítségével.
- Közétkeztetés – ebédlő rendje, tisztasága, étkezés tanári felügyelettel

A megvalósítást segítő alapismeretek tartalmi irányulása és tevékenységének keretei

Céltartalom	Tevékenységi keret
Közétkeztetés	Tízórai, ebéd uzsonna
Munkavédelem	Baleseti oktatás
Baleseti ellátás	Elsősegélynyújtás; szülők értesítése
Személyi tisztaság	Védőnők
Elsősegélynyújtás	Mentőladák elhelyezése

A megvalósítást segítő iskolai szintű tevékenységek

Rendezvényeink:

- November: fogászati hónap, egészséghét/nap, rajzverseny, ételbemutató, előadások gyermekeknek szakember segítségével,
Egészséghét: meghívott szakemberek segítségével meghatározott témában előadások szülők és nevelők részére
 - Jeles napok: Madarak és Fák Napja; Föld Napja; Kiállítások gyermekek rajzaiból
 - Tiszta, rendes osztály verseny; Hulladékgyűjtés;
 - Osztályfőnöki órákon testi-lelki egészség meghatározott óraszámában
 - Minden héten egyszer de. védőnői fogadóóra
- DADA program (indulása esetén)

Mindennapos testnevelés:

A 2012/13-as tanévtől az 1. és 5. évfolyamtól felmenő rendszerben megvalósítjuk a mindennapos testnevelést, amellyel a gyerekek mindennapos mozgása elérhető közelségbe kerül.

Színterei:

- kötelező testnevelés óra
- tömegsport foglalkozások
- játékos sportfoglalkozások
- diáksport versenyek
- sportnap szervezése

Úszás:

A helyi tanterv szerint a sárvári Wellness és Gyógyfürdő centrumban.

Cél: kapilláris rendszerek fejlesztése, és a tüdőkapacitás növelése. Új szabadidős sport megkedveltetése, egészségmegőrző céllal.

A környezetismeret, Természetismeret és Biológia tantárgyak vonatkozó ismeretanyaga alapján

Osztályfőnöki óra

5-8. évfolyam

5. évfolyam

Tartalmak:

Egészséges táplálkozás. (üdítőital fogyasztás, colaivás – csonttritkulás)

Személyi higiéné.

Lelki egészségtan.

6. évfolyam

Tartalmak:

Felkészülés a serdülőkorra.

Lelki egészségtan.

7. évfolyam

Tartalmak:

Drogprevenció.

Káros szenvedélyek.

Dohányzás, alkohol ártalmai.

Lelki egészségtan.

8. évfolyam

Tartalmak:

Káros szenvedélyek.

Az emberi szexualitás.

Családi életre nevelés.

Lelki egészségtan.

Témakörök:

A témakörök feldolgozásában részt vesznek:

- iskolaorvos
- iskolafogorvos
- védőnők
- ÁNTSZ munkatársai
- rendőrségi szakemberek
- környezetvédelmi szakmérnök

Iskolai egészségügyi szűrővizsgálatok:

A nevelők évenkénti foglalkozás, - egészségügyi szűrővizsgálata

A tanulók fogászati szűrése – iskolafogászat.

A tanulók védőnői szűrése, orvosi vizsgálata

HPV oltás

Szeptember:

- Tisztasági szűrővizsgálat 1-8. osztályokban.
- Testnevelés alól felmentettek kategorizáló vizsgálata.
- Diftéria-Tetanusz emlékeztető oltás (D.T.) 6. osztályosoknál.

Október:

- 1. osztályosok orvosi vizsgálata

- Mortilli-Mumps-Rubeola újraoltás a 6. osztályosoknál.

November:

- 5. osztályok orvosi szűrővizsgálata

December:

- 2. osztályok védőnői szűrővizsgálata

Január:

- Tisztasági szűrővizsgálat az 1-8. osztályokban
- szakorvosi szűrővizsgálat eredményeinek bekérése
- 8. osztályok orvosi szűrővizsgálata

Február:

- 8. osztályok orvosi szűrővizsgálata

Március:

- 7. osztályok orvosi szűrővizsgálata
- 8. osztályok Hepatitis B oltása

Április:

- Tisztasági szűrővizsgálat 1-8. osztályokban.
- Szakorvosi szűrővizsgálat eredményeinek bekérése
- 3. osztályosok orvosi szűrővizsgálata

Május:

- 4. osztályosok védőnői szűrővizsgálata
- 6. osztályosok védőnői szűrővizsgálata

Június:

- Szakorvosi szűrővizsgálat eredményeinek bekérése
- továbbtanulók törzslapjainak továbbítása
- baleseti jegyzőkönyvek bekérése
- gyermekvédelmi megbízottal egyeztetés
- táborozás előtti vizsgálatok

Sajátos programjaink:

- Nyári táborok: Szőcei kézműves tábor, Balaton parti tábor...
- Akadályversenyek
- Kerékpártúrák

Kirándulások

A folyamatos tájékoztatást segítő eszközök:

- faliújság
- ismeretterjesztő cikkek
- rajzpályázatok

- plakátok
- városi TV

Javaslat: városi rádió, iskolarádió, honlap, facebook

-

A megvalósítást segítő lakóhelyi szintű tevékenységek:

Az ÁNTSZ által meghirdetett programokon, rajz –és plakátpályázatokon való részvétel. Vöröskereszt által szervezett egészségnevelési vetélkedők, elsősegélynyújtó versenyeken való részvétel.

Együttműködés a témában tevékenykedő partnerekkel

Partnerek

Intézményen kívüli segítők:

- Családsegítő Központ – Gyermejköléti Szolgálat
- Rendörség
- Egyházak
- Mentőállomás
- ÁNTSZ
- Iskolaorvos
- Védőnök
- Iskolafogorvos
- Önkormányzati Kórház
- Városi vöröskereszt
- Sárvári Környezetvédő Egyesület

Intézményen belüli segítők:

- Gyermekvédelmi felelős
- Fejlesztő pedagógus
- DÖK
- **testnevelő tanárok**
- Osztályfőnökök

A program megvalósításával kapcsolatos tevékenység

Az egyes programok felelőseinek munkatervei alapján, belső segítők közreműködésével.

A program eredményességével kapcsolatos tevékenység

Ellenőrzések tapasztalatai:

Az iskola dolgozóinak egészségügyi állapotát évente vizsgálja a munkaegészségügyi szolgálat. A tanulók személyi higiéniajának ellenőrzését a védőnök, egészségi állapotát az iskolaorvos végzi. Rendszeres ellenőrzést végez az ÁNTSZ, valamint az iskolavezetés. Az ellenőrzések tapasztalatai alapján határozzuk meg a további feladatokat.

Mérések /Testnevelés/

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban **NETFIT** – tesztel történik. A NETFIT – fittség vizsgáló módszert az egészség fittségi dimenziójának mérésére fejlesztették ki. A dimenziók a teljesítmény-élettani paramétereket mérik. A minősítő kategóriák egyénre szólnak és hű visszajelzést mutatnak a korosztályok egészséges fejlődéséről. A teljesítményeket a 5. osztálytól év elején és év végén mérjük, értékeljük.

Értékelés

A Pedagógiai Program szerint meghatározó elvek és módok szerint.

Visszacsatolás:

Átfogó értékelés év végén történik – újabb feladatok meghatározása.

Humán erő fejlesztés:

A KATPED és a Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ által szervezett továbbképzésekre az érdekelt pedagógus részvételét az iskola biztosítja.

A program felelősei:

Alsó tagozatban: testnevelést tanító nevelők

Testnevelő tanár

Biológia szakos tanár

Felső tagozatos osztályfőnökök

II.13. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

A tanuló legyen tisztában saját teste felépítésével és alapvető működési sajátosságaival, a férfi és a nő közötti különbséggel és a kamaszkor biológiai-pszichológiai problémáival. Ismeri a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait. Érti a szűrővizsgálatok jelentőségét a betegségek sikeres gyógyításában.

Legyen tisztában a környezet-egészségvédelem alapjaival, a gyógy- és fűszernövényeknek a szervezetre gyakorolt hatásával.

Értse a család szerepének biológiai és társadalmi jelentőségét.

Értse, hogy a párkapcsolatokból adódnak konfliktushelyzetek, és legyen kész azokat megfelelő módszerekkel kezelni.

Legyen tisztában saját szervezete működésének alapjaival.

Tudja, hogy az életmóddal nagymértékben befolyásolhatjuk szervezetünk egészséges működését.

Tekintse az egészséget testi, lelki szociális jólétnek.

Kerülje az egészséget veszélyeztető anyagok használatát, tevékenységeket.

Tudjon sérültet, beteget alapvető elsősegélynyújtásban részesíteni.

Empátiával viszonyuljon beteg és fogyatékkal élő társaihoz.

Tudja:

Elsősegélynyújtás bőrsérülések esetén.

Elsősegélynyújtás mozgássérülések esetén.(törés, ficam, rándulás)

Vénás és artériás vérzés felismerése, fedő- és nyomókötés készítése.

Égési sérültek ellátása.
Újraélesztés szabályai.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Áramütést szenvedettek ellátása.
Mérgezések tünetei, és ellátásuk.

Tantárgyakhoz kapcsolódóan, kiemelve az alábbiakat:

BIOLÓGIA

Az ember megismerése és egészsége

- Szűrővizsgálat, önvizsgálat, védőoltás.
- Az orvosi ellátással kapcsolatos alapismeretek.
- Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek.

FIZIKA

Az ember megismerése és egészsége

- Az elektromos áram hatása az élő szervezetre. Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

KÉMIA

Az ember megismerése és egészsége

- Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban

KÖRNYEZETISMERET:

- segélykérés, mentők értesítése

TERMÉSZETISMERET:

- vérzéscsillapítás
- sebellátás
- ájult beteg ellátása

BIOLÓGIA:

- rovarcsípések
- légúti akadály
- artériás, ütőeres vérzés
- mozgás – szervrendszer sérülései

KÉMIA:

- mérgezések
- vegyszer okozta sérülés
- savmarás
- égési sérülés
- szén-monoxid mérgezés
- forrázás

FIZIKA:

- áramütés okozta sérülés
- égési sérülés
- forrázás

TESTNEVELÉS:

- gerincsérülés jelei
- stabil oldalfekvés
- mozgás – szervrendszer sérülései

TECHNIKA:

- közlekedési balesetek
- segélykérés
- segélynyújtás

OSZTÁLYFŐNÖKI:

- közlekedési balesetek
- segélykérés
- segélynyújtás
- iskolai egészségügyi szolgálat rendszere (iskolaorvos, védőnő)

II.14. Környezeti nevelés

1. Bevezetés

A környezeti nevelés tartalma az utóbbi időben világszerte kiszélesedett. Magában foglalja a természet és az emberiség jövőjének fenntarthatóságát. Ezért a jövőben diákjainknak a mindennapi életükben képesnek kell lenniük a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági kérdéseket kezelni, megoldani. Nagyobb hangsúlyt kap a környezeti tudat és erkölcs. A teremtet világnak, mint létező értéknek tisztelete és megőrzése. Ezért szükség van hatékony személyiségformálásra, az önszabályozásra, és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítésére.

A fenntarthatóságra nevelés lényegében azt jelenti, hogy az oktatás kapcsolatokat hozzon létre, környezeti, társadalmi és a gazdasági rendszer között a célból, hogy megértessük a kapcsolatok működési szabályait. Ennek központi gondolata a „környezeti polgárrá” nevelés. Meg kell érteni az ember és környezet kölcsönös összefüggéseit, és egymásrautaltságát. Ehhez hozzátartozik a globális társadalmi és geopolitikai jellemzők, a biológia és a fizika, valamint az emberi szociális és gazdasági rendszerek ismerete. A környezeti kérdések összekapcsolják a természettudományos és humán tárgyakat. A gyermekek és az ifjak igen fogékonyak a teljes, az egész befogadására, a Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek lehetőséget nyújtanak arra, hogy ne tantárgyakra elaprózva tanítsunk, hanem holisztikusan ismerkedjünk a világgal, és arra is, hogy az oktatás középpontjában ne a tananyag, hanem a tanuló fejlesztése álljon. A jövő nemzedékek nevelése során az iskolai életet az eddigieknél sokkal jobban hassa át a környezeti nevelés.

2. Helyzetelemzés

Iskolánk a város központjában helyezkedik el. Klasszicista stílusban épült, 130 éves műemlék, mely a 2019/2020-as tanévben új épületrésszel bővült. Az új iskolaszárnyban a tornacsarnok mellett helyet kaptak új tantermek, szaktantermek is, melyek fűtése, világítása korszerű, megfelel a gazdaságos üzemeltetés elvárásainak. Az iskola új épületrészébe kápolna és ebédlő is készült. Az ebédlő újonnan kialakított berendezése korszerű, könnyen kezelhető, tisztítható, esztétikus és higiénikus, maximálisan megfelel az ÁNTSZ előírásainak. Továbbá, az iskola

területén sportpálya is létesült, speciális borítással, ezzel védve az ott sportoló gyermekek egészségét. A pálya mellett csúszdával felszerelt játszótér a legújabb EU szabályoknak megfelelően készült.

Bekapcsolódunk a Zöldpont Nonprofit Kft.szelektív hulladékgyűjtési akciójába.

3. Környezeti nevelésünk általános céljai

- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását, és a társadalmak fenntarthatóságát
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapulvvé
- érzékennyé tenni a környezet állapota iránt
- bekapcsolni a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába
- legyen meghatározó életmódjukban a teremtet világnak a tisztelete, a felelősség vállalása
- váljon meghatározóvá a környezeti károk megelőzésére való törekvés
- képessé tenni, hogy személyes tapasztalatai alapján együtt tudjon működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén
- elismertetni, hogy közös és egyéni kötelesség
 - az emberiség közös öröksége; a környezet minőségének fenntartása és javítása
 - általános emberi egészségvédelem
 - az ökológiai egyensúly fenntartása
 - a természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása
 - minden egyes ember hozzájárulása a környezet védelméhez
 - hagyományok védelme

4. Rövid távú célok

- megjeleníteni a környezeti nevelést az oktatás és nevelés valamennyi területén
- megerősíteni a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket
- legyenek a pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukon keresztül a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői
- javítani az iskola tisztaságán, csökkenteni a szemét mennyiségét
- takarékoskodni a vízzel, villannyal
- a tanulókkal megismertetni szűkebb környezetüket, hogy lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat
- legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői
- fejleszteni a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét – megalapozva az élethosszig tartó tanulást

5. A környezeti nevelés céljaiból adódó feladatok

- kialakítani a környezetbarát attitűdöket, szokásokat a tanulóknál
- közvetíteni a természeti és társadalmi környezetről a tényeket, ismereteket, problémamegoldó gondolkodást
- segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését
- megjelölni a helyi tantervben műveltségi területként és a tanmenetekben is a feladatok, alkalmazni kívánt módszereket
- továbbképzéseken részt venni, szülői értekezleteket tartani az adott témában
- szelektív hulladékgyűjtést

6. Környezeti nevelés területei

- Környezetkultúra
 - iskola
 - tanterem
 - iskolaudvar
- Környezetvédelem
 - hulladékgyűjtés
 - növények, állatok védelme
 - tájvédelem
 - energiatakarékosság
 - környezetbarát közlekedés

7. Környezeti nevelés szinterei

A., Minden tanulót egyformán érintő elemek

- Példamutató iskolai környezet
 - tanterem, folyosók, udvar, élő sarok kialakítása
 - anyag és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
 - a pedagógusok, a dolgozók példamutatása
 - kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése
 - szelektív hulladékgyűjtés
 - iskolai médiumok „zöld” rovatai

B., Környezeti nevelés tanórákon

- Környezetismeret (1-4. évfolyam)
 - a tanulók váljanak nyitottá a természet szépségei, értékei iránt
 - legyenek képesek a természet tárgyait, élőlényeit, jelenségeit ismerni
 - ismerje meg a környezetében előforduló fontosabb élő, élettelen anyagok jellemző tulajdonságait; mely anyagok szennyezhetik a környezetet
 - ismerje a napszakok és évszakok változását
 - tudjon tájékozódni lakóhelyén és annak környezetében
 - a természetről szerzett ismereteket megfigyelés, vizsgálódás, kísérletezés, mérés útján szerezze meg
 - ismerje meg a környezetbarát és biztonságos közlekedés szabályait
 - legyen igénye a test és a ruházat gondozására, a személyes higiénére
 - ismerje a szűkebb környezetének vallási és kulturális emlékeit, hagyományait

- Természetismeret (5-6. évfolyam)

- vegyék észre, ismerjék meg az élőlény és természeti környezete, környezeti igénye és termesztése közötti összefüggéseket, kölcsönhatásokat
- ismerjék a természeti adottságok szerepét az ember életében, kapcsolatát a gazdasággal, illetve a környezetre gyakorolt hatását
- ismerjék a természeti környezet jelenségeit, változásait, kölcsönhatásait, ezek főbb törvényszerűségeit
- tudják a megfigyeléssel, leírással szerzett ismereteiket összefüggően elmondani, rajzon ábrázolni, gyakorlatban alkalmazni
- ismereteik révén tudják és jegyezzék meg, hogy a földi élet jövőjéért az emberiség a felelős, tegyenek minden tőlük telhetőt, hogy megóvják környezetüket

- Biológia (7-8. évfolyam)

- a tanulók ismerjék meg a globális környezeti problémákat
- ismerjék és szeressék a természeti illetve épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szerkezeti- működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat
- a tanulóknak alakuljon ki ökológiai szemlélet

- Földrajz (7-8. évfolyam)

- legyen áttekintésük a földrészek, jellegzetes országok, tájak természet- és társadalomföldrajzi képéről, sokszínűségéről
- lássák meg a tanulók a környezete és a társadalom időben és térben változó kapcsolatait, összefüggéseit
- alakuljon ki bennük a környezet iránti érzékenység; ismerjék a helyi regionális, globális környezeti problémákat, ezek mérséklésének megakadályozásának szükségességét és lehetséges módjait
- ismerjék és őrizzék meg a természeti és ember alkotta táj szépségeit

- Fizika (7-8. évfolyam)

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) egészségkárosítását
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak

- Kémia (7-8. évfolyam)

- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására

- tudatosság és felelősség alakuljon ki a tanulóknál a rájuk bízott szellemi és természeti értékek megőrzéséért
 - a környezeti problémák és megoldásaik váljanak személyessé
 - értsék meg kísérletekben, videófilmekben keresztül a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre; valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait
- Testnevelés
 - fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésünket
 - legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az életmódszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
 - értsék és tapasztalják meg a szabadidő foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
 - igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök és a tornaszerek
 - sajátítsanak el néhány régi magyar mozgást igénylő népi játékokat (méta, karkahajtás, gólyalábazás, zsákba futás)
 - tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását
- Magyar nyelv és irodalom
 - ismerjék meg a közvetlen természetes- és mesterséges emberalkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat
 - egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során
 - ismerjék meg a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását, és mindezt tudják alkalmazni a természeti és emberalkotta környezettel való kapcsolatteremtésben
 - törekedjenek az anyanyelv védelmére, sajátítsák el a média elemzésének technikáit, tudjanak disputát folytatni
 - növeljék a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést, a környezet és természetvédelmi témájú környezet feldolgozásával
- Matematika
 - váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
 - legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
 - tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
 - logikus gondolkodása, szintetizáló és lényegkiemelő képessége fejlődjön
 - tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
 - váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
 - ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
 - legyenek képesek reális becslésekre
 - tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket
- Történelem
 - értsek és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult és a természet
 - tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
 - ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
 - értsek meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében
- Idegen nyelv
 - váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
 - legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra, és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
 - ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
 - legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni
 - állampolgári felelősségtudata fejlődjön
- Ének-zene
 - ismerjék fel a természet ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát
 - ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
 - fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
 - vegyék észre a zene közösségteremtő, közösségteremtő szerepét
 - tudják, hogy az élő ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek
 - fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni
- Rajz és vizuális kultúra
 - ismerjék fel a természet ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát
 - ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
 - ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
 - ismerjék a természetes alapanyagok használatát
 - legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
 - legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
 - ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
 - tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;

- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

- Osztályfőnöki

- neveljük őket a környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére
- elemezzenek életmódmintákat, keressenek rá megoldásokat
- ismerjék a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit (pl. fogyasztói társadalom problémáinak felismerése)

C., Környezeti nevelés **eltérő tanítási foglalkozáson**

- Erdei iskola (1-8 évfolyam)

D., Környezeti nevelés az iskolában

- ügyeljenek közvetlen környezetük tisztaságára (iskola területe, udvar, osztályterem, padjuk, táskájuk rendje)
- figyeljenek arra, hogy szemeteléssel ne szennyezzék környezetüket
- alakuljanak ki a helyes higiénés szokásaik
WC – használat, étkezés – kézmosás
- óvják ruházatuk tisztaságát
- figyeljünk arra, hogy a tanulók napi mozgásigényét lehetőleg a szabadban kielégítsék
- rendszeres mozgással, sportolással érjük el, hogy minél ellenállóbbak legyenek a betegségekkel szemben, váljanak edzettekké
- ösztönözzük őket arra, hogy minél több friss gyümölcsöt, zöldségfélét fogyasszanak, egészségesen táplálkozzanak
- a séták alkalmával hívjuk fel a gyerekek figyelmét a természet szépségeire, a környezetszennyezés módjaira, veszélyeire és ezek elkerülhetőségére
- arborétumlátogatások során tegyünk említést a védett növényekről és állatokról
- tanulmányi kirándulásokon ismerjenek meg hazánk tájvédelmi körzeteiből, nemzeti parkjaiból lehetőség szerint minél többet

E., Tanórán kívüli elemek

- szakkörök
- intézménylátogatás, neveléshez látnivalókat tartalmazó bemutató helyek (Ikervár, Ság hegy, arborétumok,
- séta, kirándulás
- tábor
- akcióban való részvétel (hulladékgyűjtés, pályázatok)
- iskolai étkeztetés, higiénia, iskola környéki közlekedés
- növények gondozása tantermekben, folyosókon
- az iskola belső udvarának gondozása
- jeles napok ünneplése

8. A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek

- játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő)

- terepgyakorlati módszerek
- aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny)
- művészetek (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások, zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése)

9. A környezeti nevelés értékelése

- A pedagógusok környezeti nevelési gyakorlatának minősítése
 - rendelkezik-e mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak
 - felkészülésüket áthatja-e az együttműködésre törekvés
 - törekednek-e fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között
 - biztosítják-e a tanulóknak a sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet
 - alkalmat adnak-e az önálló elemzés, szabálysejtés tanulói megfogalmazásának
 - lehetőséget biztosítanak-e arra, hogy a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható, és élményt nyújtson
- A tanulók környezeti nevelési eredményeinek értékelési szempontjai:
 - a., egyes tanulók esetében:
 - az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulása
 - a szociális képességek alakulása
 - a beállítódások és értékorientáció fejlődése
 - a csoporthelyzet megismerése
 - a konfliktuskezelés módjai
 - b., osztályközösségek esetében:
 - csoportviszonyok alakulása
 - a közvélemény, a morális gondolkodás változása
 - az informális kapcsolatrendszerek alakulása
 - a tevékenység rendszer megismerése

10. A környezeti nevelésben résztvevők

- Belső erőforrások
 - iskolavezetőség
 - tanárok
 - osztályfőnöki közösség
 - diákönkormányzatot segítő és a tanár
 - iskolaorvos
 - adminisztratív dolgozók
 - diákok
 - szülők
- Külső erőforrások
 - önkormányzat környezetvédelmi referense

- erdészet
- környezetvédelmi felügyelőség
- közművelődési intézmények
- botanikus kertek
- ÁNTSZ
- média
- rendőrség
- Sárvári Környezetvédő Egyesület

A program készítői: a természetismeret, a földrajz és a biológia szakos szaktanárok

A program felelősei: valamennyi pedagógus

Ökológiai fogyasztóvédelem az iskolában

1. Jogi háttér

Az Egyesült Nemzetek Szervezete 1985-ös Fogyasztóvédelmi Irányelveiben leszögezte, hogy minden állampolgár fogyasztóként a következő alapvető jogokkal rendelkezik:

- a. az alapvető szükségleteik kielégítéséhez való jog
- b. a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga
- c. a különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga
- d. a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga
- e. a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog
- f. az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jog
- g. a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszólás joga
- h. a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való jog.

Az Országgyűlés 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt, melynek első része V. fejezet 17. §-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról.

E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. A törvény szerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatási intézmények, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

Az EU 2002-2006 közötti időszakra szóló V. fogyasztóvédelmi akcióterve alapján a Kormány kidolgozta a középtávú fogyasztóvédelmi politikáját, melynek prioritásai az élelmiszerbiztonság, valamint az elektronikus kereskedelem és a lakossági szolgáltatások (pénzügyi és biztosítási) területe.

A fogyasztóvédelemről szóló törvénynek, valamint az EU jogharmonizációs követelményeknek is eleget téve megjelenik a fogyasztóvédelem oktatása.

A Kormány 243/2003. (XII. 17.) számú rendeletével kiadott Nemzeti alaptanterv (Nat) értelmében a helyi tanterveknek biztosítani kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz

igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a Nat-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is jelentős szerepet kap.

2. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

„A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóban.” (Nat)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

3. A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ÚN. cselekvési kompetenciák fejlesztése. (Nat)

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamasz korban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információ áramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékossgot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállításai technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: Kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

4. A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak. Például: Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései; Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások; Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák; Földrajz – eltérő fogyasztási struktúrák és szokások; Magyar: reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái; Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO) , amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás; Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok),

Kerülendő	Javasolt
eldobó tálcák, poharak	elmosható evőeszközök
eldobó italcsomagolások, aludobozos, műanyagflakonos, kombinált kartondobozos italok	betétdíjas, kimért ivólevek, üdítők
miniporciós csomagolások és előrecsomagolt áruk	szendvics, sütemény szalvétában
nejlonzacskók	papírszalvéta vagy papírzacskó
dobozos „Ice tea”	tea pohárban a konyhán
dobozos tej és kakaó	tej kimérve, vagy poharas „iskolatej”

vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk; Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem) , internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia; Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem stb.

- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac) , az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

II.15. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái

Iskolánk katolikus identitásának megőrzése, erősítése és hatékony képviselete társadal-munkban csak szűkebb és tágabb környezetünkkel való sokoldalú kapcsolattartás révén való-sítható meg.

Az iskolát körülvevő környezet sokféleképpen igényli az egyházi iskolának jelenlétét, ugyanakkor sok vonatkozásban segítségére lehet a katolikus iskolának feladatai megoldásában.

4. Az iskola hivatalos a törvényekben és az SZMSZ-ben meghatározott kapcsolatot tart a fenn-tartó **Egyházmegyei Hatósággal helyi** plébániával, a Katolikus Pedagógiai Intézettel, egyes részfeladatok megoldása során a **Sárvári Önkormányzattal**, illetve tapasztalatcsere céljából a **Sárvári Tankerületi Központtal**.

2. Az iskola kapcsolatrendszerében sajátos helyet foglalnak el a szülők, akiket meg akar nyerni az iskola nevelési céljainak, ugyanakkor elvárásaik, az iskolával való alkotó együttműködésük során a szülők is hatással lehetnek az iskola konkrét nevelési céljainak formálódására, megvalósításuk módjainak alakulására. Az iskola - az ezirányú igényeknek elébe menve - segítséget nyújt a szülőknek a nevelési lelki problémák keresztény elvek alapján történő megoldásában. keresi azokat a formákat, amelyekben ez a segítségnyújtás megvalósulhat. (Pedagógusok, vagy más szakemberek előadássorozata, szülői akadémia, kiscsoportos vagy személyes beszélgetés, stb.) Kéri és elfogadja a szülők tevőleges segítségét nevelési szempontból fontos programjainak megvalósításában: karitatív munka szervezése, lebonyolítása, ellenőrzése, pályaválasztási délutánok tartása, vendégek meghívása, "hagyományos" SZMK-s szervezőmunkák. Iskolánk személyes bizalomteljes kapcsolat kialakulását elősegítő találkozásokat szervez a szülőkkel, amelyek megalapozzák az együttműködést. Objektíven és szeretettel a szülők elé tárja a gyermekükkel kapcsolatos problémákat, szükség szerint tanácsot ad a tanuló megítélésére, további irányítására, nevelésére vonatkozóan. Tisztelettel és szeretettel fogadja a szülők kritikai észrevételeit, és elfogulatlanul megvizsgálja igazságtartalmukat, törekszik az esetleges hibák kijavítására.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- **elektronikus napló, facebook, telefon, e-mail**
- Nyílt tanítási nap
- Írásbeli tájékoztató
- Szakkörök indítása
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Közös lelki nap
- Közös zárándoklatok
- Plébániával közös programok

A szülők részéről elvárhatjuk:

- Aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- Ötlet nyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,

- Öszinte véleménynyilvánítást,
- Együttműködő magatartást,
- Nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- Érdeklődő, segítő hozzáállást,
- Szponzori segítségnyújtást.
- Problémakezelés lépéseinek betartása
- Iskola jó hírnevének megőrzése

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- Közös rendezvények (pl.: karácsonyi ünnepség, stb.) szervezése a pedagógusok és a szülők részvételével.
- Osztály-család közös hétvége.
- lampionos felvonulás Szent Márton napon
- Jézuskavárás
- Boldog családokért ima minden hónap 25-én
- Farsangi bál
- Énekkarok koncertjei
- lelkigyakorlaton való részvétel
- Egyházmegyei családi nap

Gyermek és pedagógus kapcsolata:

- osztályfőnöki óra „fórum” a tanulók fóruma
- hetesek beszámolója a hét történéseiről, magatartásról, tanulmányi munkáról, eredményekről, sikerekről, kudarcokról
- az osztály véleménynyilvánítása
- a diákok javaslatai a kirándulások, túrák, táborok erdei iskolákra vonatkozóan
- DÖK vezetőségi ülésein az iskolavezetés megjelenik
- A DÖK vezető pedagógus mint kapcsolattartó: a diákok véleménye, javaslata rajta keresztül jut el a többi pedagógushoz és az iskolavezetéshez

- DÖK munkaterv alapján működik feladata:
 - szabadidős programok szervezése (farsang, gyermeknap, madarak és fák napja, hulladékgyűjtés, sportdelután, kerékpártúrák)
 - kapcsolattartás a pedagógus, diák között

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel

Az osztályközösségek

Az iskolai közösségek legalapvetőbb szervezete, a tanítási-nevelési folyamat alapvető csoportja. Döntési jogkörébe tartoznak:

- az osztály diák bizottságának és képviselőjének megválasztása,
- küldöttek delegálása az iskolai diák önkormányzatba,
- döntés az osztály belügyeiben.

Az osztályközösségek vezetője: az osztályfőnök

II.16. Az iskolában folyó oktató-nevelő munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere

Az iskola részletes minőségfejlesztési programja az Intézményi Önértékelés dokumentumaiban található meg.

A nevelő-oktató munka iskolánkra vonatkozó ellenőrzési, mérési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerének meghatározása, a nevelési-oktatási célok elérését a Pedagógiai munka eredményességének, hatékonyságának folyamatos biztosítását valamint az iskolával kapcsolatban álló partnerek (tanulók, szülők, fenntartó és nevelők) iskolánkkal szembeni igényeinek, elvárásainak történő megfeleltetést szolgálja.

Az ellenőrzés-mérés-értékelés célcsoportjai:

- a tanulók
- a pedagógusok
- az intézmény, mint szervezet,
- a használt programok

Ellenőrzés, mérés

1. Az iskolában folyó belső ellenőrzés a jogszabályokban és az iskola belső szabályzataiban (elsősorban a Pedagógiai Programban, a Szervezeti és Működési

Szabályzatban és a Házirenden) meghatározott előírásoknak való megfelelést vizsgálja

2. Az iskolai belső ellenőrzés rendjét a Pedagógiai Programban foglaltakon túl a Szervezeti és Működési Szabályzat, az **Intézményi Önértékelés tanévre szóló terve. Ez utóbbi az iskolai munkaterv része.**
3. A nevelő-oktató munka ellenőrzését (és a hozzá kapcsolódó méréseket) végezheti:
 - a) pedagógusok esetében: az igazgató, az igazgatóhelyettes, a munkaközösség-vezetők, a munkaközösségek, az ellenőrzésre az igazgató által felkért pedagógus, valamint szakfelügyelet
 - b) tanulók esetében: az iskola pedagógusai valamint külső szaktanácsadók és szakértők
4. Az ellenőrzés történik:
 - a tanév rendjéhez kötött ellenőrzési pontoknál (tanévkezdés, félévi értékelés és tanév zárása)
 - tevékenység befejezésekor (kimenet szabályozás)
 - tevékenység közben (folyamatellenőrzés)
5. A pedagógiai munka ellenőrzése az alábbi területekre terjed ki:
 - a) a pedagógusok nevelő-oktató munkáján belül:
 - a tanár-diák kapcsolatra, a tanulói személyiség tiszteletben tartására
 - a szülőkkel való kapcsolattartásra
 - a nevelő és oktató munka színvonalára a tanítási órákon
 - az iskolai diákönkormányzat tevékenységének segítésére
 - gyermekvédelmi feladatok ellátására

* A tanórán és az iskolán kívüli foglalkozások szervezésére, az ezeken való részvételre.

* A tanulók továbbtanulásának segítésére, irányítására

* A pedagógusra bízott tanterem rendezettségére, dekorációjára

b./ A tanulók iskolai munkáján belül:

* A tanulók értékválasztására, jellemvonásaira

* A helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre

* Az iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységre

* A tanulók magatartására, viselkedésére, fegyelmezettségére

6. A pedagógusok nevelő-oktató munkájának ellenőrzése folyamatosan történi az évente összeállított – és az iskolai munkaterv részét képező – belső ellenőrzési terv alapján.

7. A tanulók iskolai munkájának ellenőrzése, értékelése folyamatosan történik.

Mérések célja, hogy pontos képet kapjunk arról, melyek az iskolai munkánk erősségei, milyen területeken mutatkoznak hiányosságok és milyen fejlesztési irányokba kell haladnunk.

A helyi tanterv követelményeinek teljesítését vizsgáló mérések:

- **Évfolyamonként minden tárgyból egy-egy témakör lezárását követően a követelmények elsajátítását vizsgáló összegző mérést kell végezni.**

Felelős: osztálytanítók, szaktanárok

- Az alsó tagozatos évfolyamokon a tanév végén a tanulók teljesítményét a magyar irodalom, a magyar nyelv, a matematika tantárgyakból az addig feldolgozott teljes tananyagát és a fő követelményeit átfogó mérésrel kell vizsgálni.

Felelős: alsó tagozatos munkaközösség vezetője, osztálytanítók

- Az egyes tantárgyakhoz, ismeretkörökhöz kapcsolódó egyéb mérési feladatok:

- olvasás, szövegértés: ~~a 2., a 4.,~~ az 5. és 7. évfolyamon évente

Felelős: osztálytanítók, magyar szakos nevelő

- helyesírási készség: ~~a 2., a 4.,~~ a 6., és a 8. évfolyamon évente

Felelős: osztálytanítók, magyar szakos nevelő

- matematika: ~~a 2., a 4.,~~ a 6. és a 8. évfolyamon évente

Felelős: osztálytanítók, matematika szakos nevelők

- idegen nyelvek /német, angol/: ~~a 2., a 4.,~~ a 6. és a 8. évfolyamon évente

Felelős: nyelvszakos nevelők

- informatika: 8. évfolyamon évente

Felelős: informatika tanár

- Kompetenciamérések: 6. és 8. évfolyamon

Felelős koordinátor és mérésvezető: felső tagozatos tanárok

NETFIT-mérés: 5-8 évfolyamig

-Felelős mérésvezető: testnevelő tanárok

Értékelés

A kitűzött célok és az elért eredmények összevetése

- Középpontjában minden esetben az eredményesség és a minőség áll, célja ezek javítása, az iskola egészének vagy egyes elemeinek, funkcióinak a fejlesztése.
- Az ellenőrzéssel szemben nem szabályoknak való megfelelés, hanem az eredményesség és a minőség vizsgálatára irányul.
- Az értékelés eredményei nem csak néhány felelős vezető személy érdeklődésére tartalmazhatnak számot, mint az ellenőrzés esetében. Ezért az értékelés gyakran nyilvános.

- 1./ Az iskolában folyó értékelő tevékenység **célja**, hogy az ellenőrzés során feltárt adatokra, tényekre támaszkodva azt vizsgálja, hogy a nevelő-oktató munka és annak eredményei mennyiben felelnek meg az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek.
- 2./ A nevelő-oktató munka értékelésének alapvető **feladata**, hogy megerősítse a nevelő-testület pedagógiai tevékenységének helyességét, vagy feltárja a hibákat, hiányosságokat, és így ösztönözze a pedagógusokat a hibák kijavítására, a nevelő-oktató munka fejlesztésére.

Az értékelés szinterei

Tanulók tanulmányi munkája

- * tanórai és tanórán kívüli tevékenységek
- * tanulmányi versenyek

Tanulók magatartása, szorgalma
/havonta ill. félévkor és év végén/

Pedagógusok, technikai dolgozók munkája

- * önértékelés
- * vezetői ellenőrzés, értékelés
 - * tervezett /munkatervi/
 - * eseti
- * külső, szakmai vizsgálat

A program értékelése

- * szakmai munkaközösségekben két évente
- * nevelőtestületi értekezleten az adott programban megjelöltek szerint, illetve szükség szerint

Intézményi szintű

- * fenntartói és egyéb vizsgálatok
 - * szakmai tevékenységre vonatkozó
 - * gazdasági, pénzügyi szempontú
- * irányított önértékelés

Ellenőrzési-értékelési rendszerünk céljai

rövid távú céljai:

- a pillanatnyi teljesítmény javítása az erősségek kihasználásával, a gyengeségekre utaló visszajelzésekkel és annak megvitatásával, hogyan lehet ezeken úrrá az egyén, a testület,
- az egyéni képességek felszínre hozása és hasznosítása, az ehhez szükséges oktatási-képzési szükségletek és lehetőségek összhangba hozása.

hosszú távú céljai:

- az intézmény céljainak eredményes megvalósítását az optimális emberi erőforrás kihasználását segíti,

- pontos, tárgyilagos adatokat biztosít a minőségi munka elismeréséhez.

egyéb céljai:

- a felelősség-hatáskör pontos meghatározása alapján az elvárások egyértelműbb megfogalmazását segíti,
- megbízható információt nyújt a tényleges teljesítményekről, a meglévő tartalékokról,
- javítja a munkahelyi légkört a hitelesebb kommunikációval, az információáramlás minőségének javításával, fokozódik az együttműködési készség és mindezekkel együtt az egyéni és az intézményi stratégiai célok összhangját biztosítja.

Szent László Katolikus Általános Iskola
Ellenőrzési, értékelési rendszere

	TERÜLET	ELLENŐRZÉS					ÉRTÉKEKÉLÉS				
		mérési pont	módszer	gyakoriság	dokumentáció	felelős	mérési pont	módszer	gyakoriság	dokumentáció	felelős
TANULÓK	Tanulmányi munka	belső ell. szerint esetenként	dokumentum-elemzés	havonta és 3 havonta	napló	of. Ig.h. igazgató	folyamatos tanmenet szerinti félév, év vége	szóbeli, írásbeli	eseti tanmenet szerinti, félévente	napló, bizonyítvány	szaktanár
	Versenyeredmények	tanév végi értékelés	elemzés	évente	összesítések	igazgató ig.h. mkv. Szaktanár	versenyek	írásbeli, szóbeli	évente	jegyzőkönyv beszámoló	igazgató ig.h. szaktanár
	Vizsga osztályozó javító	félév			jegyzőkönyv	igazgató ig.h.	vizsga	írásbeli, szóbeli	félévente	jegyzőkönyv	vizsgáztató
	Magatartás	folyamatos osztályozó értekezlet	óralátogatás megbeszélés	folyamatos félévente	feljegyzés feljegyzés	igazgató ig.h.	félév, év vége	önértékelés megbeszélés	havonta	napló	osztály-főnök
	Szorgalom	folyamatos osztályozó értekezlet	óralátogatás megbeszélés	folyamatos félévente	feljegyzés feljegyzés	igazgató ig.h.	félév, év vége	önértékelés megbeszélés	havonta	napló	osztály-főnök
	Fegyelmi ügyek	esetenként	dokumentum-elemzés megbeszélés	esetenként	jegyzőkönyv	igazgató ig.h.		megbeszélés	félévente	jegyzőkönyv	igazgató ig.h.
	Belső mérések										
	Külső mérések	esetenként	írásbeli	esetenként	jegyzőkönyv	ig.h. Ig.h.	esetenként	írásbeli	eseti	jegyzőkönyv	ig.h.
PEDAGÓGUS	Tanmenet, program	tanév eleje	dokumentum-elemzés	évente	tanmenet	igazgató ig.h. mkv.	félév, év vége	beszámoló	félévente	jegyzőkönyv	igazgató
	Tankönyv, taneszköz	II. 15.	dokumentum-elemzés megbeszélés	félévente	rendelések, leltári jegyzőkönyv	ig.h. tk.felelős	évvége	beszámoló	évente	jegyzőkönyv	igazgató tk.felelős
	ofi, munkaközösség-vezetői tevékenység	munkaterv szerint	óralátogatás dok.-elemzés megbeszélés	munkaterv szerint	feljegyzés	igazgató ig.h.	félév, év vége	beszámoló	félévente	jegyzőkönyv	igazgató
	Pedagógusok munkája	munkaterv szerint 5 évente	óralátogatás dokumentum-elemzés	munkaterv szerint	Feljegyzés napló	igazgató ig.h. mkv.	félév, év vége	beszélgetés dokumentum-elemzés	félévente	feljegyzések	igazgató
	Munkaközösségi szakmai munka	munkaterv szerint	óralátogatás iskolai elemzés beszélgetés	munkaterv szerint	Napló feljegyzés	igazgató ig.h.	tanév vége	önértékelés	évente	jegyzőkönyv	igazgató ig.h.
	Házirend	esetenként	iskolabejárás dokumentum-elemzés	folyamatos	feljegyzés	igazgató ig.h.	esetenként	megbeszélés	évente	kész dokumentum	igazgató

ISKOLA	Ügyeleti rendszer	folyamatos	dokumentum-elemzés beszámoltatás	folyamatos	feljegyzés	igazgató ig.h.	évente	megbeszélés	évente	megbeszélés	igazgató
	SZMSZ, Pedagógiai Program végrehajtása	ig. utasítás szerint	jogszabály és dokumentum-elemzés	2 évente	dokumentum tervezet	igazgató	2 évente	beszámoló	2 évente	dokumentum tervezet	igazgató

II. 17. A pedagógiai program végrehajtását segítő eszközök, felszerelések jegyzéke

Az alapvető funkciók ellátásához megfelelő eszközöket kell biztosítani. A működéshez szükséges eszközök jelenleg rendelkezésünkre állnak. Iskolánk taneszköz-ellátásában és fejlesztésében két alapelv ötvöződik: a modernizáció kényszere és a szakmai autonómia lehetősége.

Az eszközök kiválasztásánál az alábbi szempontokat kívánjuk érvényesíteni:

- Az eszközöknek funkciójukban, esztétikus kivitelükkel követniük kell a felgyorsult fejlődést, s ezzel segítjük a tanulókat abban, hogy alkalmazkodni tudjanak a technikai és társadalmi változásokhoz, mindvégig szem előtt tartva az értékállóság elvét.
- Az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, s a legfontosabb szempont a tanulói aktivitás és az önállóságra nevelés.
- A felszerelések és funkcionális taneszközök kiválasztásánál döntéseinket a gazdaságosság elve alapozza meg.
- A felszerelésekkel és eszközökkel is fejleszteni kívánjuk tanulóink esztétikai érzékét, ezért a minőség sem hagyható figyelmen kívül a felszerelések, eszközök kiválasztásánál.
- A gyors változások szükségessé teszik, hogy mindenkor nyitottak legyünk az eszközfejlesztések és az ismeretanyag bővülése iránt.
- A jegyzékben foglalt eszközök teljesítéséhez a költségvetési források mellett keressük a pályázatok adta lehetőségeket is.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök jegyzékét a fenntartó elkészítette, az ebben foglaltak végrehajtásának ütemtervéről gondoskodik.

Készségfejlesztő játékok:

➤ Hangszerek:	képzelőerő, auditív szerialitás,
Többféle hangzódobozok:	észlelésfejlődés
➤ Logikai kirakó játékok:	téri viszonyok
különleges kirakók	analízis-szintézis fejlődés
Puzzle	
➤ Kézügyességi játékok:	finommotorika,
Fűző játék	a kézügyesség fejlesztése,
Gyöngyfűzés	színek, formák, irányok,

Doobie (Joy-toy tekergők)	számolás tanítása
Marokkó	figyelem, türelem fejlődése.
- Érzékelést fejlesztő játékok:
Érzékelő dobozok:	tapintási érzékek fejlődése
beszédkészség
Memória játékok:	megfigyelés, asszociáció
Puzzle -fények és árnyékok
pozitív és negatív	vizuális megkülönböztető készség
Két vagy háromdimenziós játék:	vizuális és tapintás
Fejtörő:	megfigyelőkészség
Logico:	kéz és szem koordinációja
vizuális memória, térlátás fejlődése.
- Kommunikációs készségfejlesztő játékok:
Folyamat kártyák:	képzelőerő, kommunikációs készség fejlődése,
Bábok	
- Matematikai készségek:
Logikus gyöngyök:	logikus gondolkodás
Prizma kirakó	vizuális megfigyelés
motorikus koordináció
Kártyák műveletekre:	számolás fejlesztés
Geometriai alakzatok	térbeli ismeret, képzelőerő, észlelés
Két- háromdimenziós kockák	logika, koncentráció
- Építőjátékok:
Babilon térépítő	kreativitás, logika, finommotorika
Mágneses konstrukciós játék	Mozgásfejlesztés:
Trambulin	
Tölcsér (egyensúlyozó)	Egyensúlyérzék,
Gólyalábak	Koordinációs készség fejlesztése
létra	Koordinációs
Billenő	
Bóják	
- Mozgáskotta elemei Térirányok fejlesztése
Sportlabdák	
Játéklabdák:	- Süni labdák
- Érdes labdák
- Óriás labdák
- Ugráló labdák

III. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

A kerettantervek alapján elkészített helyi tanterv bevezetésének felmenő rendszere:

2020-2021.	1.	-	-	-	5.	-	-	-
2021-2022.	1.	2.	-	-	5.	6.	-	-
2022-2023.	1.	2.	3.	-	5.	6.	7.	-
2023-2024.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

III.1. Az intézmény tantárgyi rendszere, óraterve

A táblázatok tartalma:

1. táblázat: Az 1-8. évfolyam tantárgyi rendszere és óraszámai
2. táblázat: Az 1-4. évfolyam tantárgyi rendszere és óraszámai enyhe értelmi fogyatékos sajátos nevelési igényű tanulók számára
3. táblázat: Az 5-8. évfolyam tantárgyi rendszere és óraszámai enyhe értelmi fogyatékos sajátos nevelési igényű tanulók számára

Az 1-8. évfolyam tantárgyi rendszere és óraszámai

	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
		1	2	3	4	5	6	7	8
	Magyar nyelv és irodalom								
	magyar nyelv és irodalom	8							
	magyar irodalom		4	3	3	2	2	2	2
	magyar nyelv		4	3	3	2	2	1,5	1,5
	Matematika								
	matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
	Történelem és állampolgári ismeretek								
	történelem					2	2	2	2
	állampolgári ismeretek								1
	hon- és népismeret					1			
	Hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
	Természettudomány és földrajz								
	környezetismeret			1	1				
	természettudomány					2	2		
	kémia							1,5	1,5
	fizika							1,5	1,5
	biológia							1,5	1,5
	földrajz							1,5	2
	Idegen nyelv								
	angol/német				2	3	3	3,5	3
	Művészetek								
	éneke-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
	dráma és színház						1		
	Technológia								
	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
	Testnevelés és egészségfejlesztés								
	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
	Kötelező alapóraszám	24	24	24	25	28	27	30	30
	Szabadon tervezhető órakeret	0	0	0	0	0	1	0	0
	Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
	Hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
	Tényleges maximális óraszám	25	25	25	26	29	28	31	31

**Az 1-4. évfolyam tantárgyi rendszere és óraszámai enyhe értelmi fogyatékos
sajátos nevelési igényű tanulók számára**

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	7
Matematika	5	5	5	5
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Óraszám	24	24	24	24
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1

**Az 5-8. évfolyam tantárgyi rendszere és óraszámai enyhe értelmi fogyatékos
sajátos nevelési igényű tanulók számára**

Tantárgyak	5. évfo- lyam	6. évfo- lyam	7. évfo- lyam	8. évfo- lyam
	Heti óraszám			
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv (angol / német)	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természettudomány	2	3	5	5
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	1	1
Óraszám	26	26	28	28
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1

III.2. Alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A kiválasztás alapelvei:

- pedagógusok javaslata
- gyermekek életkori sajátosságai
- szakmai igényesség
- esztétikus külső
- keresztényi értékek
- magyarságtudat
- olcsóság
- tehetséggondozás
 - értékkövetés, hasznosság,
 - könyvtári állomány biztosítása, tartósság

III.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
- A gyermekek átvezetése az óvoda játékközpontú világából az iskolai tanulás rejtelmébe.
- Az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és megértés, valamint a tanulás iránti nyitottság kifejlesztése.
- A gyermek kiegyensúlyozott testi és lelki fejlődésének segítése.
- Tanulási, viselkedési zavarok kiszűrése, korrekciós munka elkezdése.
- Alapkészségek (írás, olvasás, számolás) kialakítása.
- Mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával a gyermek teljes személyiségének fejlesztése.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A tanítási- tanulási folyamatok megszervezésével a növekvő iskolai teljesítményelvárások megvalósítása.
- A tanulási stratégiák alapjainak megtanítása.
- Az elemi műveltség alapfokú feltételrendszerének megteremtése.

- A kreativitás fejlesztése.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés.
- A tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A személyiségük erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával a teljes személyiségük egységben való alakítása.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció fejlesztése.
- A ritmusérzék és a hallás fejlesztése ével; a koncentráció és a relaxáció képességének megalapozásával;
- Az egészséges életvitel kialakítása. Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- , A megfelelő tanulási stratégiák megválasztása, az életkori jellemzőket figyelembe véve az ismeretek gyakorlati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjainak bemutatása.
- Az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és a tanulásszervezési módok fokozatos kialakítása, bővítése.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását mélyítése és gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával. kívánjuk megvalósítani;
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával;
- A mentális képességek célirányos fejlesztésével;
- Az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció fejlesztése.
- a A ritmusérzék és a hallás fejlesztése.
- A koncentráció és a relaxáció képességének megalapozása.
- Az egészséges életvitel kialakítása.
- Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése.
- Az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A megfelelő tanulási stratégiák megválasztásával, az életkori jellemzőket figyelembe véve az ismeretek gyakorlati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjainak bemutatása.

- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és a tanulásszervezési módok fokozatos kialakítása, bővítése

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- A pályaaorientációra, a pályaválasztásra irányuló ismeretek, tevékenységek kiemelt szerepe.
- A serdülőkori ismeretszerzéshez, feladat-és problémamegoldáshoz személyes minták adása.
- A tanulók egyéni tanulási módszereinek, haladásának, tanulási szokásainak támogatása, fejlesztése. Az életkoruknak megfelelő tanulási technikák kialakítása, az együttműködési képességük fejlesztése.
- Az ismeretszerzés során az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és a tanulásszervezési módok alkalmazása.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció fejlesztése.
- A ritmusérzék és a hallás fejlesztése.
- A koncentráció és a relaxáció képességének megalapozása.
- Az egészséges életvitel kialakítása, különös tekintettel a serdülőket fenyegető külső tényezőkre. (cigaretta, drog, alkohol, szexualitás)
- Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése.
- Az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

III.4. Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés formái, a tanuló magatartása és szorgalma, a tanulói teljesítmény

TANULÓI ÉRTÉKELÉSI, MÉRÉSI RENDSZER

Az értékelés és beszámoltatás célja

A tanuló személyiségfejlődésének elősegítése, valós énképének kibontakoztatása a tanári értékelés pozitív vagy negatív megerősítési mechanizmusain keresztül.

A részcélok:

- visszajelzés biztosítása a diák, a szülő és a tanár számára a pedagógiai cél – tevékenység – teljesítmény – aktuális viszonyrendszeréről
- a tanulói reális önismeret és önértékelés kialakításának segítése
- a tanulói tudás – teljesítmény minősítése.

Az értékeléssel szemben támasztott követelmények:

- legyen személyre szóló, pozitív és serkentő hatású és differenciált
- legyen folyamatos, a tanulókat nevelje rendszeres munkára
- segítse a hibák rendszeres feltárását és kijavítását, legyen tárgyyszerű és segítse a tanulói igényesség kialakulását
- legyen összhangban a Pedagógiai programban meghatározottakkal.

Az értékelés feladata

- a tanulócsoporthoz eredményének viszonyítása az országosan elfogadott értékekhez
- következtetés a tanítás és a tanulás hatékonyságára
- a követelmények teljesítésének szintje alapján a korrekció és a további gyakorlás témáinak kijelölése
- a tanulók egyéni eredményeinek viszonyítása korábbi teljesítményükhöz
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjegyekkel
- szülők folyamatos tájékoztatása a tanuló haladásáról.

Értékelés típusai

Szummatív értékelés – megerősítő visszacsatolás jellegű: egy tanítási-tanulási egység végén regisztrálja az eredményeket, a követelmények elsajátításának szintjét; minősít; informálja a tanulót, szülőt és pedagógust.

Formatív értékelés – fejlesztő, szabályozó jellegű: a tanuló tanulási folyamatához, annak korrekciójához nyújt segítséget a tanuló, a szülő és egyéb a tanuló fejlesztésében résztvevők számára.

Diagnosztikus értékelés – prognosztikai, korrekciós jellegű: fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetelemzéshez a tanulócsoporthoz és az egyes tanuló egyéni tanulási folyamatának tervezéséhez.

Az értékelés beszámoltatás és számonkérés helye a tanítás-tanulás folyamatában

Rendszeres visszajelzés a tanítási órán.

Szóbeli feleltetés az előző órák anyagából.

Írásbeli ellenőrzés olyan tananyagrészek feldolgozása után, amelyekkel kapcsolatosan alapvető követelmény a számítási, illetve megértési feladatok megoldása, reprodukálása.

Diagnosztizáló mérések a témazáró előtt.

Minimum szint mérése, ami a továbbhaladás feltétele.

Differenciált számonkérés az eltérő tanterv szerint haladók számára.

Témazáró feladatlapok megoldása témakörönként, a tananyag feldolgozása és rendszerezése után.

Az értékelés módja

Szóbeli értékelés: a tanórai nevelés egyik legértékesebb mozzanata a tanítás-tanulási folyamatában az állandó formatív (szóbeli) értékelés, amely nem minősítés, hanem a tanuló egyéni előmenetelének segítő biztatása, illetve a hiányosságok feltárása, amely segíti az önértékelés kialakulását és fejleszti az önismeretet.

Írásbeli értékelés: a tanuló írásbeli produktumainak értékelésekor alkalmazott formatív és szummatív elemek, akár rövid írásos megjegyzések a pontosabb tájékoztatás érdekében, valamint meghatározott problémák megoldására és fejlesztési irányokra vonatkozó javaslatok.

Osztályozás érdemjeggyel: szummatív jellegű értékelés, amikor a tantervi követelmények elsajátításának szintje, a tanuló teljesítménye alapján kategóriákba (1-5 érdemjegyek segítségével) lesz sorolva.

Az értékelés, beszámoltatás és a számonkérés követelményei

A számonkérés és az azt követő értékelés fókuszában

- a továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése
- az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése
- az oktatás eredményeként kialakult készségek ellenőrzése áll.

A tanulói teljesítmények értékelésének alapja különböző számonkérési formák elért eredmény. Az írásbeli számonkérés mellett kiemelt szerepe van a tanulói szóbeli feleleteknek.

A teljesítmények rendszeres szóbeli értékelése minden pedagógus oktató-nevelő munkájába folyamatosan beépül.

A tanuló tantárgyi teljesítményét és előmenetelét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, illetve osztályozza teljes jogkörrel és felelősséggel.

Tanév közben a tanuló teljesítményét a 2. évfolyam II. félévétől a 8. évfolyam végéig minden tantárgy esetében (a szabadon választott tantárgyak esetében is) a pedagógus rendszeresen érdemjeggyel (1-5) értékeli. Az 1. évfolyamtól a 2. évfolyam félévéig a tanulói teljesítmény értékelése szóveges értékeléssel történik.

Érdemjegyet szóbeli feleletre, írásbeli számonkérésre vagy gyakorlati munkára, projekt tevékenységre, önálló kiselőadásra, órai munkára, versenyen történő részvételért, tanulói alkotásokért, füzetekért, mérési eredményekért, vizsgákért lehet adni. Törekedni kell arra, hogy az érdemjegyek adása időarányosan történjék a félév során.

A tanulók értékelésénél törekedni kell arra, hogy havonta érdemjegyet kapnak a tanulók, de a jegyek száma tekintetében a tanuló a félév során legalább a tantárgy heti óraszámához +1 db jeggyel rendelkezzen.

A tanulók tantárgyankénti előmenetelét, teljesítményét félévkor és tanév végén a tantestület a tanító-szaktanár javaslatára a tantestület minősíti.

A minősítés: – 1. évfolyamon év végén és 2. évfolyam félévkor az alábbi szóveges minősítések egyikével történik:

- kiválóan megfelelt (kiválóan teljesített)
- jól megfelelt (jól teljesített)
- megfelelt (megfelelően teljesített)
- felzárkóztatásra szorul

– 2. évfolyam évvégétől a 8. évfolyam végéig az alábbi osztályzatok egyikével történik:

- jeles 5
- jó 4
- közepes 3
- elégséges 2
- elégtelen 1

CÉLOK

A tanulói értékelési-, mérési rendszer – és működtetésének - célja, hogy

- a tanulók – *8. évfolyam végére* - képessé váljanak a saját, a társaik valamint csoportjuk teljesítményének, eredményeinek objektív értékelésére.
- kialakuljon a tanulóknál - *4 évfolyam végére* - a saját, a társaik valamint csoportjuk teljesítményével, eredményeivel kapcsolatos reális elvárások meghatározásának igénye.
- **a tanítás, fejlesztés tervezése diagnosztikára épüljön, folyamata formatív kontroll alatt legyen, az értékelése, a minősítése összegző tanúsítást adjon.**

Az értékelés formái

	Szöveges értékelés		Statisztikai mutatók		Jegy
	szóbeli	írásbeli	szóbeli	írásbeli	
Diagnosztikus					
Formatív					
Szummatív					

Jelmagyarázat:

- = alkalmazható
- = nem alkalmazható

■

Az osztályozás skálaértékeinek definíciója

Tantárgyi jegy (2-8. évfolyamon)

Az osztályzat (érdemjegy) akkor

- **jeles (5):** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, ismeri, érti és tudja a tananyagot, tudását alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni.
- **jó (4):** Ha a tanuló kevés, jelentéktelen hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Apróbb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását. Kisebb előadási hibákat vét, a definíciókat tudja.
- **közepes (3):** Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, többször szorul nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre). Ismeretei felszínesek. Kevéssé tud önállóan dolgozni, beszélni. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását, segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond (párbeszéd alakul ki tanár és tanuló között).
- **elégséges (2):** Ha a tanuló a tantervi követelményeknek nagy hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik, vagyis a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre. Egyszavas válaszokat ad. A fogalmakat nehezen érti meg.

- **elégtelen (1):** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Tantárgyi dicséretet kaphat az a tanuló, akinek csak jeles osztályzatai vannak, és akinek a feladatokhoz való viszonyulása példaértékű és motiváló az egész osztály számára.

Az írásbeli beszámoltatás iskolai formái és jellemzői:

Az írásbeli számonkérés, beszámoltatás célja információ nyerése az iskolai követelményrendszernek való tanulói megfelelés pillanatnyi állapotáról a tanuló, a szülő és a pedagógus számára egyaránt.

A beszámoltatáson alapuló tanári értékelés pozitív vagy negatív megerősítési mechanizmusain keresztül kitüntetett módon segíti a tanulót reális önismerete és önértékelése kibontakoztatásában.

Forma	Tananyag	Előzetes jelzés
írásbeli felelet (röpdolgozat)	Előző óra/órák anyaga	Nincs előzetes jelzés
felmérő jellegű témazáró (nem osztályozott, diagnosztizáló mérés)	Tanmenetben egy tartalmi egység	Egy héttel előtte
kisdolgozat	Egy tartalmi egységen belül több tanóra anyaga	Előző órán
felmérő	Témakörön belül	Egy héttel előtte
témazáró	Tanmenetben egy tartalmi egység	Egy héttel előtte
év elejei, félévi és év végi felmérés	Kijelölt anyag (egész évi)	Egy héttel előtte
gyűjtőmunka, házi dolgozat,	Megbeszélés, kijelölés szerint	

Az írásbeli számonkéréssel kapcsolatos egyéb jellemzők:

- Egyazon tanítási napon lehetőleg egy, kivételes esetben maximum kettő témazáró íratható.
- Témazáró dolgozat megírása után javítási lehetőség adható, azonban az eredeti dolgozatjegy is beírásra kerül a naplóba.
- A témazáró érdemjegye súlyozott, elektronikus napló kétszeres szorzóval számolja. Moza súlyozott átlag

- A témazáró dolgozat osztályzása után a szülő által is megtekinthető a részletesebb tájékoztatása céljából.

Az írásbeli számonkérés értékelésekor az alábbi százalékhatárokat kell figyelembe venni:

Jeles (5)	100 %	-	91 %
Jó (4)	90 %	-	76 %
Közepes (3)	75 %	-	61 %
Elégséges (2)	60 %	-	41 %
Elégtelen (1)	40 %	-	0 %

Az érdemjegy (osztályzatok) osztálykönyvi bejegyzésének formái:

Az érdemjegy (osztályzatok) elektronikus naplóban történő bejegyzése formái:

- piros színnel: - témazáró felmérések, dolgozatok (2-es szorzó)
 - barna színnel: -kisdolgozat (1,5-ös szorzó)
- fekete színnel:- szóbeli feleletek (1-es szorzó)
 - írásbeli feleletek (röpdolgozat) (1-es szorzó)
 - félévi osztályzatok, évvégi osztályzatok
- zöld színnel : - házi feladat (0,5-ös szorzó)
- kék színnel: - órai munka ellenőrzése, füzetek rendje, munkafüzeti feladatok megbeszélése (0,5-ös szorzó)
- fekete színnel - gyűjtőmunka, szorgalmi feladatok, kiselőadások, prezentáció, stb. (1-es szorzó – normál jegy)

Tanulási magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének követelményei és formái

A tanuló magatartásának és szorgalmának évközi értékelésénél valamint a félévi és év végi minősítésekor a példás (5); jó (4); változó (3); és rossz (2) szöveges értékelést (**1**-8. évfolyamon évközi érdemjegyet) valamint minősítést alkalmaz az iskola.

A tanuló évközi magatartását és szorgalmát az osztályban tanító valamennyi pedagógus véleményének figyelembevételével, havi rendszerességgel az osztályfőnök értékeli.

A tanulók félévi és év végi magatartásának és szorgalmának minősítését az osztályozóértekezleten az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg. Vitás esetekben az adott osztályban tanító pedagógusok többségi véleménye dönt a minősítésről.

Iskolánkban a ~~tanulási~~ magatartás ~~és szorgalom~~ értékelésének és minősítéseinek követelményei:

Magatartás

	példás (5)	jó (4)	változó (3)	rossz (2)
Házirend betartása	betartja	betartja	részben tartja be	sokat vét ellene

Társaival, neve- lőivel szemben	udvarias, segítő- kész	segítőkész	néha udvariatlan	gyakran udvari- atlan
Tanórai, tanórán kívüli viselke- dése	példamutatóan rendes, rendes	rendes	többször fegyel- mezetlen	fegyelmezetlen rendetlen
Feladatokat	önként vállal és azokat teljesíti	önként ritkán vállal de a rábí- zottat teljesíti	gyakran nem tel- jesíti	ritkán vagy egy- általán nem telje- síti
Közösségi célok- kal	azonosulni tud	ellene nem vét	nem mindig fo- gadja el	szemben áll
Az osztály közös- ségi munkájában	aktívan részt vesz	bíztatásra részt vesz	nehezen alkal- mazkodik	romboló hatású
Fegyelmezett- sége	nincs írásbeli büntetése, igazo- latlan mulasztása	nincs osztályfő- nöki intése figyelmeztetése, igazolatlanul nem hiányzott	osztályfőnöki, szaktanári vagy igazgatói figyel- meztetése van, igazolatlanul hi- ányzott	igazgatói intése vagy súlyosabb büntetése van, többször mulasz- tott igazolatlanul

Szorgalom

	példás (5)	jó (4)	változó (3)	hanyag (2)
Tanulmányi munkája	képességeinek megfelelően egyenletes	képességeinek megfelelő	elmarad képessé- geitől, házi fel- adata rendszere- sen hiányzik	keveset tesz fej- lődése érdekében
Munkavégzése	kitartó	rendszeres, meg- bízható	érdemjegyeit több tárgyból le- rontja	megbízhatatlan
Tantárgyi önálló munkavégzése	aktív, pontos	megbízhatóan dolgozik	nem kitartó, ön- állótlán	feladatait nem végzi el
Többszörfeladatot	önként vállal	bíztatásra vállal	ritkán vállal	nem vállal
Tanórán kívüli információk fel- használása	rendszeres	előfordul	ritkán	egyáltalán nem
Tan-eszközei	tiszták, felszere- lése hiánytalan	rendezettek, fel- szerelése ritkán hiányzik	felszerelése rend- szeresen hiány- zik	felszerelése gyak- ran hiányzik, tan- eszközei gyakran rendetlenek

Jutalmazás

Az iskola a kiemelkedő tanulmányi munkát szaktárgyi, illetve tantestületi dicsérettel jutalmazza. Ezek az elektronikus naplóban és/vagy a bizonyítványba bevezetésre kerülnek.

A diákok plusz feladataik sikeres teljesítéséért szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dícséretben részesíthetők. Ezek az elektronikus naplóba kerülnek bejegyzésre, és a havi illetve év végi magatartás vagy szorgalomjegyben is meg kell látszanak.

Kiemelkedő, tanórán felüli tanulmányi, vagy más jellegű, az iskola hírét öregbítő teljesítményért, versenyen elért eredményért a tanulók könyv, oklevél részesülhetnek, amelyet lehetőleg ünnepélyes körülmények között adjunk át.

Dokumentáció

	Szöveges értékelés		Statisztikai mutatók	Jegy, osztályzat
	szóbeli	írásbeli		
Diagnosztikus		-	-	
Formatív		-	-	
Szummatív		- pedagógus - tanulói - iskolai	- pedagógus - tanulói - iskolai	-e-napló -ellenőrző - bizonyítvány

A mérés tárgya

2 kulcskompetenciák

2.1 képességek

- 2.1.1 induktív gondolkodás
- 2.1.2 logika
- 2.1.3 szövegértés
- 2.1.4 számolás
- 2.1.5 kommunikáció

3 ismeretek

3.1 tantervi követelmények

- 3.1.1 tanterv:
 - 3.1.1.1 kerettanterv 3.
- 3.1.2 követelmény
 - 3.1.2.1 minimum
- 3.1.3 tantárgy/műveltségterület
 - 3.1.3.1 humán
 - 3.1.3.2 reál
 - 3.1.3.3 készség

Általános tudnivalók az értékelésről 1-2. osztály

- A folyamatos értékelést segítő értékelési szimbólumokat (piros pont, mesefigura, értékelő kártya, stb.) a pedagógus egyénileg választja meg.
- A továbbhaladás feltétele a helyi tantervben meghatározott minimumszintű teljesítmény tantárgyanként.
- A magatartás és a szorgalom havi értékelését, félévi és év végi értékelését a gyermeket tanító illetve a vele napközi otthonban foglalkozó pedagógus végzi.
- A tantárgyi teljesítmények félévi, év végi értékelését, a továbbhaladás lehetőségének megítélését a tanító illetve szaktanár végzi.

A javaslatára az igazgató felmentést adhat.

Általános tudnivalók az értékelésről 3-8. osztály

Értékelés:

Az értékelés ellenőrzés formái és módszerei:

- frontális kérdésekre adandó rövid, szakmailag pontos válaszok,
- egy-egy téma összefüggő, szabatos kifejtése 8-10 mondatban,
- ábra, kép tartalmának elemzése, leírása,
- kiselőadás tartása önálló búvárkodás alapján (könyv, **internet** és lexikonhasználat),
- szóbeli magyarázat fűzése videofilm képanyagához
- grafikonok, diagramok értékelése,
- rajzos feladatmegoldás tábla vagy **interaktív tábla** alkalmazásával
- vázlat, feleletterv készítése,
- gyűjtőmunka, tablókészítés, „terméklisták” összeállítása,

1. A ellenőrzés - értékelés - osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben: ösztönzést ad fejleszt a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.

2. Az objektív, igazságos értékelés - osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segítik abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő.

3. Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.

4. Bármely tantárgy ellenőrzési - értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeliség primátusát. Még a „feladatmegoldós” tárgyakban sem hagyható el a szóbeli ellenőrzés, számonkérés. Az egyes tantárgyak helyi tantervében évfolyamonként célszerű meghatározni a tanév során írandó / nagy - vagy témazáró / dolgozatok számát.

6. A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza - teljes jogkörrel és felelősséggel.

7. Az értékelés - osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg. A fentiektől eltérő az általános iskola alsó tagozatának értékelési rendje. Az évközi teljesítményeket a tanító egyéni módon értékeli, minősíti. Az 1. évfolyamon és a 2. osztály félévekor tantárgyanként négyfokozatú minősítést alkalmaz: kiválóan, jól, megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul. Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre. Ha iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükség van rá, az iskola köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni.

8. A tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat.

Ha a tanulónak évvégén csak "jeles" osztályzatai vannak, a tantestület általános dicséretét érdemelheti ki. A dicséretek a bizonyítványban, törzslapban és a naplóban is dokumentálni kell.

III.5. Szöveges értékelési rendszer az általános iskola alsó tagozatán

A szöveges értékelés tartalmazza, kifejezi azt, hogy:

- az egyén (tanuló)
 - teljesítménye, eredménye, mutatói az értékelt területen hogyan viszonyulnak a követelményekhez, elvárásokhoz, kritériumokhoz,
 - teljesítménye, eredménye, mutatói az értékelt területen hogyan viszonyulnak csoportjának teljesítményéhez, eredményeihez, mutatóihoz,
 - teljesítménye, eredménye, mutatói az értékelt területen hogyan viszonyulnak a töle (diszpozíciói alapján) elvárható teljesítményéhez, eredményeihez, mutatóihoz,
- a (tanuló)csoport
 - teljesítménye, eredménye, mutatói az értékelt területen hogyan viszonyulnak a követelményekhez, elvárásokhoz, kritériumokhoz,
 - teljesítménye, eredménye, mutatói az értékelt területen hogyan viszonyulnak a csoporttól (diszpozíciói alapján) elvárható teljesítményéhez, eredményeihez, mutatóihoz.

A szöveges értékelés elvi kiinduló pontjai:

- * az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon
- * nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- * alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- * a gyerek lehessen cselekvő részese a saját fejlődésének
- * a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyerek fejlődéséről
- * a diák aktív részese legyen az értékelési folyamatnak,
- * személyre szóló legyen,
- * fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- * rendszeres és folyamatos legyen,
- * az iskola követelményrendszerére épüljön,
- * a viszonyítás alapja a tanuló korábbi szintje,
- * legyen több szempontú.

A szöveges értékelés elvi követelményeinek összegzése:

- * minősítés- központúság helyett fejlesztő központúság jellemezze
- * vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- * személyre szóló és ösztönző jellegű legyen
- * a tanítási- tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, javító, fejlesztő szerepet betölteni
- * tényleges egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját,
- * nyelvi megformálásában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, tanulmányait az első évfolyamon folytathatja,

munkájáról az osztályfőnök a tanév végén iskolalátogatási bizonyítvány űrlapon szöveges értékelést ad és indokolja az eredménytelenséget.

Iskolánkban a szöveges értékelést az elektronikus napló értékelő szoftvere segítségével végezzük.

Mozanapló

SZÖVEGES ÉRTÉKELÉSI RENDSZER AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA **1. ÉVFOLYAMÁN**

I. A szöveges értékelés módja és gyakorisága

1. Szóbeli értékelés

- a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről
 - ~ a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon
 - (tanítói-, tanulótársak általi-, önértékelés)
 - ~ szülőkkel való találkozásokkor, fogadóórákon, szülői értekezleteken

2. Írásbeli értékelés

- a tanulói munkákra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával
- témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával
- a tanulási folyamatban szükség szerint aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban -e-naplóban
- ősszel egyéni fogadóóra keretében értékelés a tanuló-, iskolai munkájáról
- félévkor és a tanév végén részletes értékelés a tanuló magatartásáról, szorgalmáról és tanulási eredményeiről

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

Szöveges értékelési rendszer az általános iskola 1. évfolyamán az eltérő tantervű tanulók számára: az e-napló értékelő szoftvere segítségével.

III.6. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Az iskola 1. évfolyamára jelentkezés feltételei:

Kiemelten fontos, hogy iskolánk nem vizsgálja a jelentkező politikai vagy más véleménye, családi állapota, társadalmi származása, vagyoni helyzete, azaz nem lehet válogatási elv semmiféle olyan elem, amely az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény előírásaiba ütközik.

A köznevelési törvény biztosítja az intézményválasztás szabadságát, ennek megfelelően a világnézetileg vagy vallási tekintetben elkötelezett intézményt a szülő, illetőleg a szülő és a tanuló választhatja ki.

A Magyar Katolikus Egyház - a hatályos jogszabályok alapján - érvényesíti köznevelési intézményeiben a szülők/gyermek/tanulók vallási elkötelezettségének és meggyőződésének megismeréséhez fűződő jogukat az óvodai/iskolai felvételnél.

A katolikus köznevelési intézmények fenntartói elvárják intézményeiktől, hogy felvételi tájékoztatójukban tegyék közzé az óvodai/iskolai felvételnél alkalmazott eljárásokat, amelyekkel meggyőződnek arról, hogy az intézménybe jelentkező gyermek/tanuló megfelel az egyház vallási elvárásainak. Ennek eljárásai lehetnek pl. kereszteselési, plébánosi ajánlás, személyes elbeszélgetés (szülővel és/vagy tanulóval).

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

A beiskolázásra a törvényi előírások alapján kerül sor:

- az életkor,
- valamint az iskolaérettséget igazoló szakvélemény alapján.
- **iskolánk szellemiségének elfogadása alapkövetelmény a felvételhez!**

Az iskola felsőbb évfolyamaira való belépés feltételei:

A szabad iskolaválasztás jogának érvényesítésével a megengedhető létszámkeretig az intézmény más területről/körzetből is fogad tanulókat. Az átjelentkező tanulók felvételéről a jelentkezési lap kitöltését követően a lelki vezető és a tantestület véleményének kikérésével az igazgató dönt.

A köznevelési törvény biztosítja az intézményválasztás szabadságát, ennek megfelelően a világnézetileg vagy vallási tekintetben elkötelezett intézményt a szülő, illetőleg a szülő és a tanuló választhatja ki.

A Magyar Katolikus Egyház - a hatályos jogszabályok alapján - érvényesíti köznevelési intézményeiben a szülők/gyermek/tanulók vallási elkötelezettségének és meggyőződésének megismeréséhez fűződő jogát a felvételnél.

A katolikus köznevelési intézmények fenntartói elvárják intézményeiktől, hogy felvételi tájékoztatójukban tegyék közzé a felvételnél alkalmazott eljárásokat, amelyekkel meggyőződnek arról, hogy az intézménybe jelentkező gyermek/tanuló megfelel az egyház vallási elvárásainak. Ennek eljárásai lehetnek pl. kereszteselési, elsőáldozási, bérnálási igazolás, plébánosi ajánlás, személyes elbeszélgetés (szülővel és/vagy tanulóval).

A belépés feltételei (más iskolából):

- **iskolánk szellemiségének elfogadása,**
- a felvétel nem automatikusan, hanem mindig egyéni elbírálás alapján történik,
- megfelelő életkor,
- osztályfoknak megfelelő érvényes iskolai bizonyítvány,
- példás vagy jó magatartás,
- valamint lehetőleg jeles vagy jó tanulmányi eredmény.

A más iskolából érkező tanulókat 3 hónap próbaidőre vesszük fel, amelynek időtartama alatt tanúsított, iskolánk szellemiségével nem összeegyeztethető viselkedés, valamint problémás (közösséget romboló stb.) magatartás miatt a tanulói jogviszonyát megszüntethetjük.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei:

Magasabb évfolyamba léphet az a tanuló, aki a helyi tanterv minimális követelményeit teljesítette (2-8. évfolyamon), vagyis az adott tantárgyi követelményeket a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette. Az 1. évfolyamon valamint a 4. évfolyamon idegen nyelvből a tanuló csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. Az 1. évfolyamos tanuló, aki a tanév végén „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, osztálytársaival együtt felsőbb évfolyamba léphet, viszont részére az iskola személyre szabott felzárkóztató foglalkozásokat biztosít.

- A továbblépés szempontjából releváns periódus a tanév, kritériuma a helyi tanterv minimumkövetelményeinek tanév végére történő teljesítése, elsajátítása.
- Amennyiben a tanuló az előírt tantervi követelményt korábban teljesíti, szaktanári szakvélemény és szülői engedély alapján osztályfokot átléphet.
- Egyes tantárgyakból előbb teljesített követelmény esetén a szaktanár - munkaközösségi egyeztetéssel - biztosítja az egyéni haladást.
- A tantárgyi évfolyam váltásához szülői engedély szükséges.
- Szülői kérelem esetén a tanuló eredményes követelményteljesítés esetén is osztályfokot ismételhet.

Továbbhaladási vizsga/beszámoló (pótvizsga)

- A helyi tanterv minimumkövetelményeinek teljesületlensége maximum 3 (db.) tantárgy esetében.
- Ha a tanuló 4, vagy több tárgyból nem teljesítette a tantárgyi minimumkövetelményeket,
- A továbbhaladási vizsga/beszámoló (pótvizsga) a helyi tanterv minimumkövetelményeinek mérését (vizsgálatát) tartalmazhatja.

Magasabb évfolyamra történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulóknak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai értékelés alól

- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket egy tanévnél rövidebb idő alatt teljesítse
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott
- ha a tanuló hiányzása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladja, a tanítási év végén nem osztályozható, csak abban az esetben, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen
- Egyéni tanrend szerint haladó tanuló volt.

Évismétlés

- Szülői kérelemre (ld. fent).
- Minimum 4 (db.) tantárgyból a helyi tanterv minimumkövetelményeinek teljesületlensége esetén,
- Javítóvizsgán elért elégtelen eredmény esetén.

A végbizonyítvány kiadásának feltétele (a nyolcadik évfolyam végén):

- a helyi tanterv minimumkövetelményeinek teljesítése.
- az iskolával szemben semmilyen tartozás ne álljon fenn (könyvtár, étkezés, rongálás, stb. miatt).

III.7. Az otthoni, napközis és tanulószobai írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

1-8. évfolyam

Napközis és tanulószobai foglalkozások:

A tanórára való felkészülés, a szabadidő hasznos eltöltésének színterei.. A napközis foglalkozásról való eltávozás csak a szülő **írásbeli** kérelme alapján történhet, a napközis nevelő tudtával és engedélyével.

A napközis csoportok foglalkozását az iskola úgy szervezi, hogy a gyerekek szabadidejükben gyakorolhatják érdeklődési körüknek megfelelő tevékenységüket, és képességeikhez mérten jól felkészüljenek a tanítási órára. A tanítási órára való felkészülés döntően a napközis nevelő által vezetett **tanórán történik, melynek időpontját az órarend rögzíti.**

A tanulószobát vezető nevelő biztosítja a felügyeletet a tanulószobát igénylő felsős tanulók számára, akiknek egyébként valamelyik (az életkoruknak megfelelő) napközis csoporthoz kell csatlakozniuk.

A tanulószobát az a tanuló is köteles igénybe venni, aki órái befejezése után az iskola területén marad, és nem vesz részt szervezett foglalkozáson, ill. az még nem kezdődött meg.

A tanulók a kijelölt pedagógusok vezetésével mennek ebédelni a tanítási órák után. Az ezzel kapcsolatos részletes szabályokról a házirend rendelkezik.

Alapvető követelmény: a tanuló az iskolában felügyelet nélkül délután sem tartózkodhat!

A házi feladat funkciója nem a délelőtti tanórák folytatása, ill. befejezése, hanem az ismeretek rögzítése, gyakorlása.

Alsó tagozatban a napköziben a tanórán minden feladatot el kell végezni.

Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok mennyiségének és formájának meghatározása elsődlegesen a konkrét helyzetre és a pedagógiai folyamat egészére tudással rendelkező tanár kompetenciája.

A pedagógus a feladatok meghatározásakor figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait és terhelhetőségét.

A házi feladat mind szóbeli, mind írásbeli formája adható az osztály (tanulócsoport) egészére érvényesen, és differenciáltan, akár egyénre szabott formátumban is.

Az otthoni felkészüléshez adott feladatokat minden esetben az ellenőrzés valamilyen formája követi. Ellenőrzés: mennyiségi és minőségi.

Az otthoni feladatok előírásakor a pedagógus – a lehetőségekhez mérten – figyelembe veszi a többi tantárgyra általában jellemző, illetve szokásos otthoni feladatok mennyiségét is. A házi feladat meghatározásánál ugyancsak figyelembe vett tényező a két tanítási óra közötti időtartam, viszont a közbeeső hétvégét nem illeti semmilyen külön korlátozás. Hétfégi házi feladat nem lehet több mint egyik napról a másikra feladott házi feladat mennyisége.

A tanítási szünetekre adott – akár szorgalmi jellegű – otthoni felkészülést igénylő feladatok a tanulók elsődleges szüneti tevékenységéhez illeszkednek, így inkább az írásbeliség helyett megfigyelés, olvasás jellegűek. Tanítási szünetre (ősz, tavasz, nyári vakáció) csak szorgalmi feladat adható, ami nem kötelező. El nem készítése nem vonhat retorziót maga után.

Az esetlegesen előforduló házi feladatok hiányának elbírálása szaktanári kompetencia.

III.8. Mindennapos testnevelés:

A napjainkban zajló gazdasági és társadalmi átalakulás gondjai között kiemelten szerepel a lakosság romló egészségügyi állapota. Drasztikusan növekszik az indokolatlanul korai halálozások száma – elsősorban az egészségre káros szokások elterjedésével, az egészséget nagyban károsító életmóddal. Egyértelműen kimutatható, hogy a fiatalkori mozgásszegény életvitel, inaktivitás és egészségtelen táplálkozás szorosan összefügg mindezzel.

Felmérések igazolják, hogy a magyar gyermekek egészségi állapota meglehetősen kedvezőtlen és aggasztó, hiányoznak az egészséges életmód kialakításához szükséges készségek elsajátításának feltételrendszere. Nem véletlen, hogy a tanköteles gyermekek közel 50-60 %-a tartásgyenge, vagy már valamilyen testi deformitás szenvedőalanya. A gondokat tovább fokozza az a tény is, hogy mostanra már minden harmadik (!) diák átlagosan 10 %-nyi túlsúllyal rendelkezik. Nagyon magas a felmentett, a könnyített és a gyógytestnevelésre szoruló tanulók száma is. Legveszélyesebb a betegség kialakulása szempontjából a kisiskoláskor és a serdülőkor. Óvodás és iskolás korban még remény van arra, hogy a gyerekekben kialakítható a rendszeres testmozgás igénye, továbbá megalapozhatók a helyes táplálkozási szokások, rögzíthetők az egészséges életvitel alapelemei.

Mindezért az iskola egészségnevelési programja célul tűzte ki a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítését a testmozgás különböző eszközeivel, lehetőségeivel.

A mindennapi testnevelés céljai:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátítani az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének legalább alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

- Megismertetni a tanulókat a társadalmi élet alapvető elvárásaival, a megfelelő viselkedéskultúrával, az alapvető erkölcsi követelményekkel, az önvédelem alapjaival.

Egészségügyi és pedagógiai szempontok:

A fenti célok elérése érdekében a következő sajátos **egészségügyi és pedagógiai szempontok**-nak kell érvényesülniük, megjelenniük a tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon:

- Minden tanuló minden tanítási napon részt vesz a testmozgás-programban.
- Minden testnevelési órán és sportfoglalkozáson figyelünk a keringési és légzőrendszer megfelelő terhelésére.
- Minden testnevelési órán, foglalkozáson van gimnasztika, valamint a helyes testtartást szolgáló gyakorlatsor, légyőztorna.
- A testnevelési tananyag egészében betartandóak a gerinc- és ízületvédelmi szabályok.
- Fontos feladat a tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése a **NETFIT-teszt** alapján. Minden tanévben kétszer, október és május hónapban végezzük ezt el.
- Fontosnak tartjuk, hogy minden testnevelési óra, sportfoglalkozás örömet, sikerélményt jelentsen az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Alapvető, hogy érvényesüljenek a sport személyiségfejlesztő hatásai.
- Fontos, hogy minden foglalkozáson szerepeljenek életmód-sportok, amelyeket egy életen át lehet folytatni.

III.9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A köznevelésről szóló törvény kimondja, hogy az iskolai pedagógiai program által meghatározott helyi tanterven belül meg kell határozni a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket.

Az általános fizikai teherbíró képességek mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

Választott módszertani szakanyag:

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fitsségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően most már minden érintett iskolában a NETFIT® rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fitsségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

A tanulók általános fizikai teherbíró-képességének minősítéséhez évente 2 alkalommal (tanév elején és tanév végén) mérni és értékelni kell az aerob kapacitás és az általános testi erő mérésére összeállított motorikus próbákban elért teljesítményt.

A megadott módszer alapján mindkét nem minden korosztálya számára adott egy olyan mérési és értékelési rendszer, amely különösebb anyagi és időráfordítás nélkül, bárhol elvégezhető. Ezért a gyakorlati életben kiválóan alkalmas a tanulók pillanatnyi fizikai állapotának országosan egységes minőségellenőrzése.

Próbák:

- helyből távolugrás
- kézi szorítóerő
- BMI mérés
- hajlékonyság teszt
- ütemezett fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan, kifáradásig
- hasonfekvésből törzsemelés
- ütemezett hasizom teszt folyamatosan, kifáradásig
- Ingafutás

Mellékletek

- helyi tantervek:
 - 1-8. osztály normál tanterve
 - 1-8. osztály eltérő tanterve
- SZMSZ
- Háziarend
- Intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv

Érvényességi rendelkezések

A jelen pedagógiai program érvényességi ideje: A fenntartó aláírásának dátumától

A pedagógiai program módosításának módja és indokai.

A Fenntartó, a Nevelőtestület, a Szülői Munkaközösség, illetve a Diákönkormányzat javaslatára évente egy alkalommal (lehetőleg mindig szeptember 1-jei hatállyal) alapvető programok belépése vagy megszűnése esetén a tantestület egyetértésével és a Fenntartó jóváhagyásával.

A pedagógiai program felülvizsgálatának mechanizmusa:

1. A bevezetést követő második év első nevelési értekezletén:
 - Reálisak voltak-e a célkitűzések?
 - Megvalósíthatóak-e a feladatok?
 - Hogyan változtak a személyi és tárgyi feltételek?
 - Változtak-e fenntartói, szülői, pedagógusi és diákönkormányzati igények?
2. A teljes bevezetés után évente egy alkalommal:
 - a tantestület által javasolt egy-egy részterület értékelése
 - a szülői, tanulói, fenntartói visszajelzések alapján választott terület vizsgálata
3. A teljes bevezetéstől számított négy évenként a dokumentumok teljes áttekintése.

IV. VÉLEMÉNYEZÉS, ELFOGADÁS, JÓVÁHAGYÁS

A Diákönkormányzat a Pedagógiai programot véleményezte és elfogadásra javasolja.

Sárvár, 2023. március 28.

.....
DÖK segítő tanár

A Szülői Munkaközösség a Pedagógiai programot véleményezte és elfogadásra javasolja.

Sárvár, 2023. március 28.

.....
SZM elnök

Az iskola nevelőtestülete a Pedagógiai programot egyhangú szavazással elfogadta.

Sárvár, 2023. február 27.

.....
igazgató

A fenntartó a Pedagógiai programot jóváhagyta:

Szombathely, 2023.

.....
Dr. Székely János
megyes püspök
fenntartó